

DENGÊ KOMKAR

Sal : 9
Wext : 14.8.1987
Hejmar : 100
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

NİCE 100. SAYILARA

100. Sayı Kutlu Olsun * Sımko

Örgütümüzün yayın organı Dengê Komkar, Ağustos sayısıyla yüzüncü sayısını çıkarmış olacak. Bu başarılı çalışma, başta örgütümüz Komkar'ın sağlıklı ve sabırlı politikasının Komkar üye, sempatizan ve tek tek yurtsever insanlarımızın fedakarlığının ürünüdür.

Dengê Komkar'ın yüzüncü sayısı, Halkımızın ulusal demokratik mücadelesine karşı, ülke içinde ve dışında çok yönlü saldırı ve provakasyonların yapıldığı bir döneme rastlanmaktadır. Bu nedenle Dengê Komkar'ın ve yüzüncü sayısının önemi, halkımızın ulusal demokratik mücadelesi açısından anlamlıdır.

Örgütümüz kuruluşundan kısa bir süre sonra sömürgeci güçlerin ve uzantılarının boy hedefi haline geldi ve "Yurtdışında yok edilmesi gereken örgütler" in ilk sırasına konuldu. Bu, çeşitli defalar burjuva bozazanlığını yapan boyalı basına da yansıdı. Sömürgeci güçler ve onun yurtdışındaki uzantıları, ajan ve provakatörler, örgütümüze karşı var hızıyla saldırmakta ve Kürt halkının en yiğit evlatlarını katledildiler. Sömürgeci Türk Devleti ve onun yurtdışına yönelik oluşturduğu anti-terör timleri böylelikle yurtdışında yıllardan bu yana binlerce Kürdistanlı işçinin emeği sonucu oluşmuş örgütlülüğü ve Kürt halkına olan sempatiyi provake etmek halkı sindirmektedir. Ancak ne sömürgeci Türk devletinin anti-terör timleri, ne de ajan ve provakatörler halkımızın ulusal demokratik mücadelesini ve ne de yurtdışındaki işçilerimizin haklı temele dayalı örgütlü gücünü yokedebilecektir. Örgütümüz Komkar, düşmanın ve onların maşalarının oyunlarını ve provakasyonlarını boşa çıkaracak güçtedir.

Dengê Komkar demokratik bir kitlenin örgütünün yayın organı olarak, gücü oranında üzerine düşen görevi bugüne kadar yaptı, bundan böyle de bunu daha büyük azimle yerine getirmeye çalışacaktır.

Kuruluş döneminde yüzlerce insanla işe başladı, bugün binlerce yurtseveri kucaklamış durumda, yarın onbinleri kucaklayacaktır. Bu da Dengê Komkar'ın bu süre içerisinde yaptığı çalışmalardan biridir ve göstergesidir.

Yanlı politikayla belki kişi ve örgütler kısa başarılar elde edebilirler ancak uzun vadede sağlıklı ve sabırlı politikayı güden örgütlerin kazanacağına hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Çeşitli halkların mücadelesi ve tarihi bunu böyle ispatlamış bizim tarihimizde günü geldiğinde bunu ispatlayacaktır.

Denge Komkar'ın çıkarılmasından, dağıtımından yazı ve haberlerle güçlendiren tüm üye, sempatizan

ve yurtsever arkadaşları en içten duygularla selamlarım.
—Dengê Komkar'ın yüzüncü sayısı kutlu olsun!
—Biji Azadiya Kurdistan!
—Kahrolsun Sömürgeciler!

KAVGAYA SELAM OLSUN

Güneş yükselirken, ışınları başka olur, bir başka ısıtır insanı, doğayı. Ve yükselirken dağların doruğundan, başaklar yeşerir, çarklar döner, örsler vurulur. Hele de yaylarımızda, güneşle beraber Beri'lerde da varlar sağılır, Sêpi'ler kurulur, türküler söylenir.

Bir de halkların mücadelesindeki güneşler vardır. Öyle ki o halkın umuduna seslenir, geleceğine seslenir. Bilimsel sosyalizm yolunda o halkın kurtuluşu için kavgaya verir. İşte Dengê KOMKAR'ın böylesi bir yeri ve görevi var. Dengê KOMKAR, Kürdistan halkımızın özgürlük mücadelesi tarihinde 100'üncü sayıya ulaşırken unutulmayacak bir sayfa olacaktır. Bir halkın mücadelesinde, bir yayın organının 100'üncü sayıya ulaşması, pek büyük bir işmiş gibi görülmeyebilir. Ama o salt ulaştığı sayıyla değil, yaptığı çalışmalar ve izlediği çizgiyle değerlendirilmelidir. İşte Dengê KOMKAR böylesi bir yayın organıdır. Kürdistan halkımızın ulusal-demokratik mücadelesine omuz vermiş, dayanışma göstermiştir. Onun haklı mücadelesine, uluslararası arenada dost kazanmak için yoğun çabalar sarfetmiştir. Dünyadaki tüm ulusal, sosyal kurtuluş mücadeleleriyle, barış hareketiyle omuz omuza olmuştur. Aynı zamanda yurt dışında çalışan işçilerimizin sorunlarıyla da yakından ilgilenmiştir.

Dengê KOMKAR aynı zamanda kolektif bir örgütleyici ve eğitici bir araç olmuştur.

Dengê KOMKAR Kimin Sesi?

Xızan — Hamburg

100. sayı... Mücadele ve örgütsel başarılarla dolu 100 sayı. Her Kürdistanlı emekçi ve aydın için övülmeye değer bir rakam. D. KOMKAR, F. Almanya'daki emekçilerimizin, benim gibi yüzlerce insanın sesini duyurmuştur. O, bizzat bizim sesimiz olmuştur. 100. sayıyı coşkuyla kutlamak, birkez daha örgütümüzün yayınsal alandaki bu başarısını bilince çıkarmak hakkımızdır ve o kadar da gereklidir.

D. KOMKAR'ın yayın hayatına başlaması, burada yaşayan emekçilerimiz için bir atılım, örgütsel çalışmaların önemli bir kilit noktası, ileriye doğru küçümsemeyecek bir adım oldu. Kısacası örgütleyici bir rol oynadı. O, Avrupa'nın diğer ülkelerinde de Kürdistanlı emekçiler arasında yankı buldu, okundu. Bugün de geniş bir şekilde dağıtılıyor..

Gazete süreç içinde daha da kalitesi...
(Devamı 15. sayfada)

Murat - Köln

tur. Hiç kuşkusuz bu ideolojinin güçlüğünden kaynaklanmakta. Bu güçlü ideolojinin kitleler içinde daha köklü, daha geniş dal budak salması kaçınılmazdır. Bunun içinde yayın dağıtımını önemli olduğu gibi hepimize önemli görevler düşmektedir. Bu görevin ne kadar kutsal olduğunu sanıyorum anlatmama gerek yok.

Değerli Arkadaşlar, olanakları gözönüne aldığımızda, örgütümüz KOMKAR'ın yayın organı D. KOMKAR'ın ne kadar önemli ve değerli çalışmalar yaptığını daha da açık görürüz. D. KOMKAR 100'üncü sayıya ulaşırken, şöyle tümünü bir gözden geçirmeyi kendime görev bildim. Hem de büyük bir coşkuyla halkımızın mücadelesini D. KOM-
(Devamı 15. sayfada)

D. KOMKAR ELİMİZDE BİR SİLAHTIR KOÇER- BATİBERLİN

Değerli KOMKAR yönetici, üye ve sempatizanlarına, redaksiyon üyelerine, kuruluş çalışmalarından bugüne kadar KOMKAR'ın çalışmalarında yer almış olan insanlara,

Dilimiz, kulağımız, sesimiz olan Dengê KOMKAR aracılığıyla sonsuz saygı, sevgi ve devrimci selamlarımı iletmek istiyorum. Çünkü KOMKAR'ı bugüne onlar getirdiler; uluslararası planda tanıtılar. Kürt sorunu bugün uluslararası toplantılarda konuşulup, tartışılıyorsa, bunda hiç şüphesiz KOMKAR'ın payı büyüktür.

KOMKAR, kuruluşundan buyana, F. Almanya ve Batıberlin'deki diğer azınlıklara tanınan hakların, Kürdistanlılara da tanınması için yorulmaksızın mücadele yürüttü. Bu mücadele yavaş-yavaş ürünlerini vermeye başladı. Yöresel radyolarda Kürtçe yayınlar. Kürtler için sosyal danışmanlık alanlarında anılan adımlar. Ana dilde ders hakkı için yapılan başvurular. Bu çalışma sonucudur. "Damlaya damlaya göl olur" diye bir atasözü vardır. Bugün "küçük" diye görülen kazanımlar, yarın daha büyük kazanımları beraberinde getirecektir..

D. KOMKAR, 1979 yılından günümüze kadar başarılı bir yayın hayatı sürdürdü. O, bizleri, dünyamızdaki
(Devamı 15. Sayfada)

HARMONİ FESTİVALİ YÖNETİMİ'NDEN TEŞEKKÜR

Gazetemizin geçen sayısında, F. Almanya'nın Lindenhofshausen kentinde yapılan "Dünya Folklor ve Koro Festivali" ne. KOMKAR'a bağlı Köln Kürdistan İşçi Derneği'nin folklor ekibinin katıldığını belirtmiştik.

Daha sonraki günlerde, Festival Tertip Komitesi'nin çıkardığı "Festival Information" bülteninde. "KÖLN KÜRDİSTAN FOLKLOR GRUBU" başlıklı bir yazı yayınlandı. Yazıda şöyle deniyor:

"Bu grubun başarısı, Harmoni Festivali'nin tarihine geçecektir. Yetenek ve dehalarıyla seyirciyi etkileyen bu guruba yeterince teşekkür edemiyoruz. Festival düzenleyicileri olarak, festival yerinde cereyan eden olayları açıklamada kendimizi zorunlu görüyoruz. Bu grubun festivale katılmaması için politik çevreler birçok kez bize baskı yaptılar.. 'Böyle bir grubun festivale katılımı, festivalin amaçları olan 'barış ve dostluk'a ters düşüyor' denildi. Ama biz, bu baskılara hiçbir zaman boyun

Festivale Katılan Köln Folklor Ekibi

eğmedik.

"Şunu da belirtmekte zorunluluk var: Bir ülke ekibinin veya azınlığın, bayrak, amblem vs. taşınması bize ters değildir. Kendisini bu gibi şeylerden provokasyona uğramış görenlere (Burada Türk yönetimi kastediliyor. KOM-

KAR'ın ekibinin katılmasından sonra, Türkiye'den ekip katılmadı. -DK-) bizim yardım etme imkanımız yoktur.

"Birkez daha kalpten teşekkürler. Biz ve seyircimiz için en büyük hediyeye, bir dahaki sefere görüşmek olacaktır."

Protestan Akademisi Kürtlerle İlgili Toplantı Yaptı

F. Almanya'da yaşayan yabancılar, kısıtlı da olsa bazı haklara sahiptirler. Kürtler, bu ülkede sayı bakımından 4. büyük grubu oluşturmalarına rağmen, diğer azınlıkların sahip olduğu haklara bile sahip değiller. F. Alman hükümeti, Kürt azınlığa bu hakların verilmesine yanaşmadığı gibi, sömürgeci Türk rejiminin Kürt halkına yönelik ırkçı şoven politikasını onaylıyor; bu politikayı değişik kılıflar altında burada sürdürüyor.

KOMKAR, kurulduğu ilk günden başlayarak, insan haklarıyla bağdaşmayan bu ayrımcı politikaya karşı kararlı bir çalışma yürüttü. Kürt çocuklarına "ana dilde ders, radyo ve TV'de yayın", "Kürtler için sosyal danışmanlık" gibi demokratik istemleri öne çıkardı. KOMKAR'ın bu istemleri çeşitli demokratik, humanist örgüt, sendika, kilise, insiyatif, kişi tarafından desteklendi. Bunlardan birisi de Protestan Akademisi oldu.

Protestan Akademisi'nin Yabancılar Sorunu Çalışma Grubu, 24 Haziran 1987 tarihinde Frankfurt'ta F. Almanya'da yaşayan Kürtlerin durumunu ele alan bir toplantı düzenledi. Toplantıdan sonra konuyla ilgili bir basın açıklaması yapıldı. Basın

açıklamasında şöyle deniyor:

"F. Almanya'daki Protestan Akademisi Yabancılar Sorunu Çalışma Grubu, F. Almanya'da yaşayan 300 binden fazla Kürdün durumunu ele aldı. Türkiye'de dil ve kültürleri baskı altında tutulan Kürtlerin, F. Almanya'da kendilerini tanıtmak olanakları mevcuttur. Oluşturdukları çok sayıda dernekler vasıtasıyla geleneksel kültürlerini geliştirmek için çaba harcıyorlar. Uzun süreli ve efektif bir kültür çalışması için Kürtlerin de diğer yabancılar gibi hükümetin maddi desteği ve teşvikine ihtiyacı vardır.

"9 Eylül 1985 tarihinde SPD'nin 'Türkiye'de İnsan Hakları' soru önergesi üzerine hükümet, F. Almanya'daki Kürt ve Ermeni gruplarının çalışmalarına federal düzeyde yardım verilmeyeceğini açıklamıştı. Protestan Akademisi Yabancılar Sorunu Çalışma Grubu olarak, Kürt ve Ermenilere ayrı muamele yapılmasını, eşitlik prensibine aykırı bulduğumuzu belirtiriz. Federal hükümetten bu kararı kaldırmasını talep ediyoruz. Bazı Protestan Akademileri, gelecekte Ermeni ve Kürtlerin kültürel çalışmalarının desteklenmesi için özel bir ilgi gös-

terecekler. Böylece Akademiler olarak Kürt ve Ermenilerin hakları için, Avrupa Parlamentosu'nun girişimlerini destekliyoruz."

AVUSTRALYA DEMOKRATİK KÜRT DERNEĞİ KURULDU

Mayıs ayı başlarında ülkemizden binlerce kilometre uzakta, başka bir kıtada, yeni bir Kürt derneği kuruldu: Avustralya Demokratik Kürt Derneği.

Dernek, kuruluş bildirisinde Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini en iyi bir şekilde Avustralya'daki ilerici kamuoyuna duyurabilmek, ona destek sağlamak için elinden gelen çabayı harcayacağını belirtiyor. Ve şöyle diyor bildirisinde:

"Avustralya Demokratik Kürt Derneği'ni güçlendirmek, ona omuz vermek zamanı gelmiştir. Derneğimiz, dünya gerçeliğine karşı insanlığın kurtuluş kavgasının şartsız savunucusudur. Derneğimiz, tüm ilerici, demokrat kuruluşlarla dayanışma ve karşılıklı eşit işbirliğinden yanadır."

F. BARAN/Avustralya

BİR YİĞİT ARKADAŞIMIZI YOLCULADIK

Kanlı zalimler bir can daha aldı. Bir yiğidi çekip aldılar aramızdan: Yiğitti, çalışkandı, fedakardı, dostuna dost, düşmanına düşmandı...

Hüseyin Ali, 1 Ocak 1960'ta Tunceli'nin Mazgirt İlçesi'nin Lodek Köyünde dünyaya geldi. Emekçi bir ailenin 2. çocuğuydu. Daha yoksulluk ve olanaksızlıklar içinde geçirdiği çocukluk yıllarında, tanıştı ulusal baskıyla. İlk öğrenimini Hoşe ve Çiftlik köylerinde tamamladıktan sonra, Tunceli, Elazığ ve Bingöl'de de zorluklar içinde lise öğrenimini bitirdi. Mücadelede yerini almanın gereğine inanarak ulusal ve sosyalist bilinç edinmeye koyuldu. Özgürlük Yolu Hareketi'nin bir sempatizanı olarak o dönemlerden başlayarak, öğrenci gençlik hareketin-

de ve ulusal kurtuluş safalarında yerini aldı.

Babası 1973 yılında göçmen işçi olarak Fransa'ya yerleşmişti ve O da 1977 de, ülkede kalan diğer kardeşleriyle birlikte Fransa'ya yerleşti. İlk iş olarak Fransızca öğrenmeye koyuldu. Ve bir süre sonra da 1979 yılında Grenoble şehrinde ekonomi dalında öğrenime başladı.

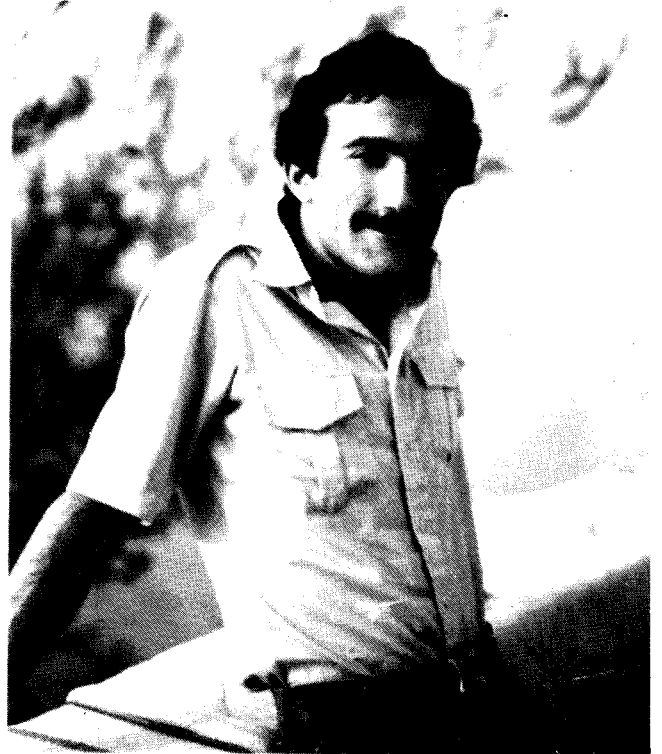
Fransa'ya geldikten sonra da, çalışmalarını devam ettirdi. O dönemde Paris'te kurulmuş olan Kürdistan İşçi ve Öğrenci Birliği'ne üye kaydolarak bu birlik içinde aktif olarak çalıştı. Çeşitli sorumluluklar aldı. Yine bu dönemde KOMKAR'la ilişkiye geçti ve Fransa'da Dengê KOMKAR'ın dağıtımını

üstlendi.

1984 yılında yapılan kongresinde Birliğin ismi Fransa Kürdistan İşçi Derneği olarak değiştirildi. Hüseyin Ali o günden başlayarak, şehit edildiği güne kadar dernek başkanlığı görevini layikiyle yürüttü.

na sığınmış paralı katilleri Apocular tarafından arkadan vurularak katledildi.

Hüseyin'in katlinin duyulmasıyla birçok yurtsever insanlar, dostları, örgüt temsilcileri, Fransız ilerici demokratik kuruluş ve kişiler, gerek telefonla, gerek derneğe gelerek

FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ'NİN MESAJI

**Fransa Kürdistan İşçileri Federasyonu,
Değerli arkadaşlar,**

Paris'in ortasında derneğinizin başkanı ve iyi ilişkiler içinde olduğumuz Hüseyin Akagündüz arkadaşımızın katledilmesini üzüntü ile öğrendik.

Bu alçak ve iğrenç cinayet bizde nefret uyandırdı. Bu cinayet ülkenizi kasıp-kavuran diktötörlüğün metodlarına benziyor.

Böylesi cinayetlerin cezasız kalmasını kabul etmiyor; Fransız hükümetinden, bu cinayetin faillerinin ve sorumlularının aranması, cezalandırılması için enerjik ve etkin önlemler alınmasını istiyoruz. Aynı zamanda topluluğunun maruz kaldığı ve yalnızca Türk cuntasına yarayan şiddet eylemlerinin durdurulması için önlemler alınmalıdır.

Mateminizde, sizinle dayanışma içinde olduğumuzdan ve saygımızdan emin olunuz.

Fransız Komünist Partisi, Hüseyin Akagündüz'ün ailesine, topluluğunuzun ve derneğinizin üyelerine başsağlığı dileklerini sunar.

Üzgün duygularımızın ifadesini kabul etmenizi istiyoruz değerli arkadaşlar.

**G. PLISSONNIER
Merkez Komitesi Sekreteri**

Hüseyin Ali, gerek Fransa'da yaşayan Kürdistanlı işçilerin örgütlenmesi, gerekse Kürt ulusal sorununun Fransa kamuoyunda tanıtılması için canla başla çalıştı. Bu ülkede yaşayan emekçilerimizin ekonomik ve toplumsal sorunlarının çözümünde onlara yardımcı oldu, yol gösterdi. Birçok uluslararası toplantıya katıldı. Ülkesinin ve halkının sorunlarını dile getirdi. Bu yorulmak bilmez çalışmaları onu öğreniminden alıkoydu.

Onun bu etkin mücadelesi, düşmanın gözünden kaçmadı. Ve Hüseyin Ali yoldaş, 16 Haziran'da sömürgeci-faşist rejimin yurtseverlik maskesi ardı-

acımızı paylaştılar. Ve yine birçok parti, ilerici-demokratik kuruluştan başsağlığı mesajı ve telgrafları ulaştı.

Cenazenin ülkeye gönderileceği 24 Haziran'da bir miting yapmak için Paris Valiliği'ne başvuruldu. Valilik, "umumi düzeni bozacağı!" gerekçesiyle, bu istemi reddetti. Bunun üzerine Fransız Komünist Partisi, konuyu meclise götürerek protesto etti ve valilikten kararını geri almasını talep etti. Yine Sosyalist Parti de olayı ve valiliği protesto etti.

Ve 24 Haziran günü, cenaze morgdan alınıp hava alanına götürüldü. Ailesi, arkadaşları ve aralarında çok sayıda örgüt temsilci-

sinin de bulunduğu bir kit-
le, Hüseyin Ali'yi 9 yıldır
ayrı kaldığı topraklarına
uğurladı.

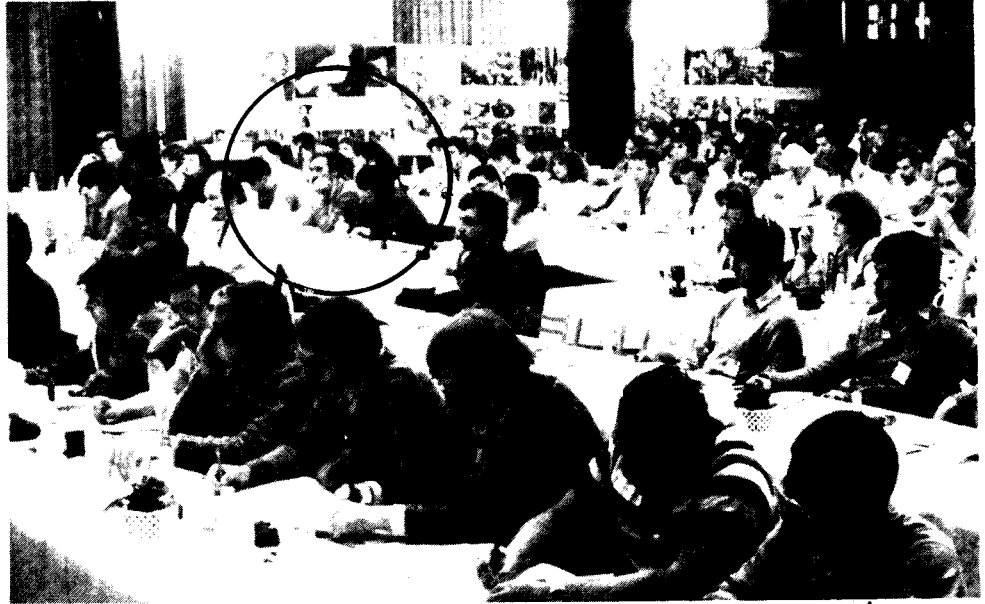
Anma Toplantısı

18 Temmuz 1987 günü
Hüseyin Ali'nin anısına
Paris'te bir anma toplantı-
sı düzenlendi.

*HÜSEYİN ALİ'nin şehit
edilmesi üzerine, babası
bir şiir yazdı. Şiir şöyle:*

**Men nereye vardım
Vaz gelmedi
Kadeni soyuğa
Ne kadar gülsem
Gönül virane, haraba
Çünkü Hüseyin'im
Çok kaldı
Bu havada
Bıla lîminê
Way lîminê**

**Hazreti Ali gelse
Sallasa Zülfikarı
Bırakmasa
O hain ile münkürde
Tek ferdi
Yine yüreğimde çıkmaz
Hüseyin'in derdi
Bıla lîminê
Way lîminê**

Hüseyin Ali, 17-19 Mayıs 1985 tarihinde Çekoslovakya'da yapılan "Barış İçin Öğrenciler ve Gençler Forumu"na delege olarak katılmıştı. (yuvarlak içinde)

Toplantıda Hüseyin Ali ve devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra KOMKAR-Fransa adına bir arkadaş, O'nun kişiliğine ve Fransa'da verdiği mücadeleye değinen bir konuşma yaptı. Yine toplantıda bir konuşma yapan Hüseyin Ali'nin kardeşi, O'nun özgeçmişini sundu ve "Onu öldürmekle bizleri yıldırma, mücadeleden alıkoyarak isteyenlerin heveslerinin kursaklarında kalaca-

ğını, özlemi olan özgür ve demokratik Kürdistan'ın mutlaka kurulacağını" belirtti.

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi temsilcisi ise konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Apocu cinayet şebekesinin gerçek yüzü herkeşe tanınıyor artık. Bu hareket devrimci değil, karşıdevrimci kamptadır. O, ip-leri yurtsever kılığına girmiş ajan-provokatörlerin, MİT'in, halkımıza düş-

man güçlerin elinde bir kukladır."

"Kürt halkı ve O'nun devrimci, yurtsever güçleri tüm bu cinayet ve komplo-lara rağmen mücadelesini zafere götürecektir."

Toplantıda Fransız Komünist Partisi, Sosyalist Parti, GAS, KDP-Iran, TU-DEH, İran Halkın Fedailer-i (Çoğunluk), Birlik Yolu, Gerçek, KKDK, FTİB, İşçi Gerçeği, Kürt Enstitüsü ve KOMKAR'dan temsilciler de hazır bulundular.

ALTERNATİFE LİSTE'NİN BASIN AÇIKLAMASI:

"PKK'nın 'cezalandırma' eylemleriyle, gizli istihbaratın provokasyonları ve faşist terör arasında fark yoktur. Bunun tek sorumlusu PKK'dır."

Geçtiğimiz günlerde, Batı Berlin Alternatife Liste, Apocuların son dönemdeki saldırı ve cinayetlerine ilişkin bir açıklama yaptı.

Açıklamada Nevroz saldırılarına, öldürmeler, tehditlere yer verilirken; 1984 yılından beri F. Almanya ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde PKK'lılar tarafından öldürülenlerin ismi de sayılıyor. Basın açıklamasında özetle şunlar söyleniyor:

"Kürdistan bağımsızlık hareketinin diğer örgüt ve insanların karşı girişilen terör ve cinayetler, Kürdistan'ın bağımsızlık amacına hizmet etmez.

"PKK yaptığı eylemlerle Avrupa'daki Kürt bağımsızlık hareketine olan sempatiyi ortadan kaldırıyor. Ki, bu sempati Kürdistan'ı aralarında bölüşmüş olan devletlerin tüm engellerine

rağmen oluştu. Diğer yandan Kürdistanlı diğer örgüt ve derneklerin politik çalışmalarını engellemeye çalışarak da ayrıca zararlı oluyor.

"PKK, F. Almanya ve Batı Berlin'deki yabancı düşmanlığına yeni zemin hazırlıyor. Hakim sınıflar, PKK'nın eylemlerini kullanarak 'Alman topraklarında Kürtler çete savaşı yapıyor' duygusunu uyandırmaya çalışıyorlar. Böylece İçişleri Bakanı Zimmermann tarafından uzun süreden beri düşünülen mülteci ve göçmen örgütlerin yasaklanmasına zemin hazırlanıyor.

"PKK Almanca konuşulan çevrelerde (Türkçe konuşulan çevrelerde değil) işlediği cinayetlerin sorumluluğunu inkar ediyor. Ve Türk gizli istihbaratının PKK'nın yarattığı bu durumdan faydalanmadığını kimse garanti edemez. Bu

cinayetlerin PKK'nın politik çizgisine ve yönetiminin isteğine uyduğu açıktır.

"PKK'nın 'cezalandırma' eylemleri ile gizli istihbaratın provokasyonları ve faşist terör arasında fark yoktur. Bunun da tek sorumlusu PKK'dır.

"Alternatife Liste (AL), Kürt halkının bağımsızlık mücadelesini desteklediği için PKK'nın bu politikasına karşı çıkıyor. PKK, diğer siyasi örgütlere karşı terörist eylemlerine devam ettiği, bundan vazgeçmediği sürece, onunla ve onun hakimiyetindeki derneklerle ne birlikte çalışacağız, ne de herhangi bir şekilde destekleyeceğiz.

"Biz PKK tarafından tehdit edilen Kürt arkadaşlarla dayanışma içindeyiz. Diğer yandan Batı Berlin'deki tüm ilerici grup ve kişileri PKK'nın terör yöntemlerini reddettiğimizi açıklamaya, tehdit ettiği örgüt ve kişilerle dayanışma içinde olduğumuzu belirtmeye çağırıyoruz.

"AL, aynı zamanda emniyet yetkililerinin 'aşırı solcu Kürtlerin çete savaşı' havası yaratmalarını ve bunu, göçmenlerin, mültecilerin sosyal ve demokratik haklarını kısıtlamak için bahane olarak kullanmalarını protesto eder."

KOMKAR Adına Çıkarılan Korsan Bildiri:

ÇERÇEVESİ DİKKATLİCE ÇİZİLMİŞ BİR PROVAKASYON

Bundan bir süre önce KOMKAR'ın imzası kullanılarak korsan bir bildiri çıkarılıp dağıtıldı. **"Demokratik Kamuoyuna, Türkiye ve Kürdistan'lı İlerici Güçlere, Kürdistan'lı Yurtseverlere, Açıklama-2"** başlığını taşıyan bildirin çıkarılması üzerine KOMKAR Merkez Yürütme Kurulu, bir açıklama yaparak kamuoyunu bilgilendirdi ve dikkatleri düşman güçlerin sahnelemek istedikleri yeni oyunlara çekti. KOMKAR'ın açıklamasında korsan bildiriyle ilgili olarak şöyle deniyor:

"Bildirinin içeriği karman çorman- dır. Bildiri APO'nun özel yaşamından, Olof Palme'nin öldürülmesinden, KUK ve APO'nun pazarlığın- dan, vb. bahsetmektedir. Bildiriyi kaleme alanlar; inandırıcı(!) olması için, 8.3.1987 tarihinde kamuoyuna yaptığımız açıklamanın başlığını ve örgütümüzün adı ve adresinin bulunduğu bölümleri kesip bildiri metnine eklemişler, bildirilerimizden aldıkları bazı cümleleri paragraf aralarına serpiştirmişler, bazı sloganlarımızı almayı da ihmal etmemişler..."

"Örgütümüzü yakından bilenler, yayınlarımızı, bildirilerimizi okuyanların hemen farkedebilecekleri gibi söz konusu bildiri de kullanılan dil bize ait değildir. Örneğin, bizim PKK hakkında sosyal şoven belirlememiz yoktur. Oysa bildirinin bir yerinde 'PKK sosyal şovenlik yaparak...' diye başlayan bir bölüm vardır. Ayrıca biz bugüne kadar APO'nun özel yaşamıyla ilgili, hiç bir şey söylemedik ve bunu kendimize yakıştırmayız da... Oysa bu konuda burjuva basınında değişik zamanlarda sansasyonel haberler çıktı. Bu bile bildiriye kaleme alanların kimliği konusunda bazı ipuçları vermektedir."

Bildiriye Kimler Hangi Amaçlarla Çıkardılar

KOMKAR açıklamasında bildiriye çıkarılanların kimliklerine ve amaçlarına ilişkin olarak da şu belirlemede bulunuyor, **"MIT'in ve O'nun Avrupa'daki uzantılarının, 'Anti-terör Timleri' nin kaleme aldıklarından kuşku duymadığımız bildirinin dağıtılmasındaki amaç bellidir. PKK'nın saldırısıyla oluşan gergin ortamın artarak devam etmesi, yurtsever insanların gerginlikten etkilenip demokratik mücadeleden soğumaları**

'KOMKAR da PKK'ya amansız saldırı ve iftiralarda bulunuyor' imajını yaratıp, örgütümüzü hazırlanan provakasyon minderine çekmek, PKK'nın tabanını KOMKAR'a karşı daha da şartlandırmak, kısacası 'Anti-Terör Timleri' nin kolayca at oynatabilecekleri ortamın devam etmesini sağlamak..."

Gerçekten de olaya hangi yönden bakılırsa bakılsın tam bir provakasyonla yüzyüze bulunduğumuz açıkça görülüyor. Bunda şaşılacak bir taraf da yok. Kürt halkı, ilerici ve demokratik kamuoyu, Türk istihbarat örgütünün devrimciler adına düzmece olaylar yaratmada, onlara tuzak kurmada ne ölçüde hüner sahibi olduğunu biliyor. Türk istihbaratının tarihi, bir bakıma bu türden dalavereler tarihidir. Hazır PKK tarafından yurtsever örgütlere yöneltilen saldırılar yoğunluk kazanmışken, diğer bir deyişle ortalık toz-dumana boğulmuşken MIT neden bundan yararlanmaya kalkışmasın? Onun başka işi mi var? Biz yıllardır düşman güçlerin bu yöndeki oyunlarına dikkati çekiyor ve buna karşı uyanık bulunmanın önemini vurguluyoruz.

Öte yandan bildirinin yayınlandığı günlerde yaşanan bazı olaylara bakıldığında, MIT ve onun PKK içerisindeki kollarının önlerine çıkan bazı zorlukları aşmak amacıyla bu yola başvurdukları da rahatlıkla görülür.

Bilindiği gibi PKK'nın son dönemde KOMKAR ve öteki yurtsever örgütlere karşı giriştiği saldırılar, gerek yurtsever kitle arasında ve gerekse dost çevrelerde derin tepkiyle karşılandı, bu örgütü tam bir tecrite götürdü. Yine aynı politikanın bizzat PKK saflarında da derin huzursuzluklara neden olduğu biliniyor. İyi niyetle ve yurtsever amaçlarla PKK'ya katılmış olanlar, şimdi her zamankinden daha çok, örgütlerinin kimin hizmetinde olduğu konusunda kafa yoruyorlar. Yöneticilerin baskı ve tehditlerine rağmen bu yoldaki tepkiler yer yer dışa vuruyor. Bu durum ise en başta MIT'in PKK içerisindeki kollarını, onun yöneticilerini güç durumda bırakıyor. Çünkü onlar, eylemlerinin haklılığını gösterecek bir tek neden dahi bulabilecek durumda değiller, gelen eleştirileri cevaplayacak güçleri yok. İşte MIT tam da bu dönemde devreye giriyor. O bir yandan PKK tabanını KOMKAR'a

karşı daha da kıskırtırken, bir yandan da bu örgütün saflarındaki adamlarına propaganda malzemesi sağlıyor. Şimdi artık MIT'in PKK içerisindeki kolları, ellerine bu korsan bildiriye alıp rahatlıkla **"işte gördünüz mü? Bakın, KOMKAR bizim için neler söylüyor, bize nasıl düşmanlık yapıyor? Hâlâ onun bize düşman olmadığını, işbirlikçilik yapmadığını söyleyebilir misiniz?"** diyerek provakasyonlara karşı çıkan muhalifleri susturma yoluna gidebilirler. Kimbilir belki de bu sayede eylemlerinin **"haklı"** olduğunu da kanıtlamış olurlar!..

Cumhuriyet Gazetesi Yanlışını Düzeltmelidir

Öte yandan korsan bildiri, Cumhuriyet Gazetesi tarafından da haber haline getirildi ve bir bölümü olduğu gibi yayımlandı. Sonraki günlerde KOMKAR, bu yanlış haberin düzeltilmesi için gazeteye bir açıklama yazısı yolladı. Ancak Dengé KOMKAR'ın bu sayısı baskıya verildiği ana kadar Cumhuriyet henüz KOMKAR'ın bu açıklamasına yer vermiş değil.

Sonuç olarak söylenecek olan şudur: Bildiriye kim hazırlamış olursa olsun sorumluluk PKK yöneticilerine aittir. Onlar yıllardır yurtsever örgütleri düşman ilan etmek ve onlara saldırılar yöneltmekle tam bir kaos yarattılar. Bu öylesine bir ortam ki Kürt halkının düşmanları onda rahatlıkla cirit atabilir, şu veya bu Kürt örgütü adına eylem düzenleyebilir, her türden provakasyona baş vurabilirler. Zaten PKK'yı yaratıp piyasaya sürenlerin istekleri de bu noktaya gelebilmektir. Daha doğrusu onlar PKK eliyle suyu diledikleri ölçüde bulandırdılar, şimdi de onda balık avlamak üzere kolları sıvamışlar.

MIT, bugün KOMKAR adına bildiri yayınladı, yarın şu veya bu Kürt örgütü adına başka türden oyunlar sahneleyebilir. Zaten korsan bildiriye yer alan **"PKK saflarında yer alanlara diyoruz ki; Yurtsever güçlere verdiğiniz zararları ve saldırılarla düşmana sağladığınız yararları yeniden değerlendirin! Bu tür saldırıların karşı saldırılara yol açacağını unutmayın"** cümlesi de düşmanın hangi hedeflere yöneldiğini gözönüne seriyor.

PERİYODİK KÜRT BASINI ve “DENGÊ KOMKAR” DERGİSİ * Rohat

1898 yılında Kahire’de yayınlanan ilk Kürt gazetesi “KÜRDİSTAN”ın yayınlanmasından bu yana geçen 90 yıllık süre içerisinde, Kürdistan’ın dört parçası ve yurt dışında çıkmış olan Kürtçe yayın organlarının sayısı oldukça kabarıktır. 1986 yılında Redvan Eli tarafından, Periyodik Kürt Basını üzerine yapılan bir doktora çalışmasında, bu yayınların sayısı 321 olarak gösteriliyor. Bu, Periyodik Kürt Basını üzerine yapılan ilk doktora çalışmasıdır. “1974-1985 yılları arasında yurt dışındaki Kürt gazeteciliğinin öz ve biçim olarak gelişimi” adını taşıyan bu bilimsel araştırmada, ayrıca genel olarak Periyodik Kürt Basını’na da değinilmiştir. Bu çalışma ünlü Kürdolog Prof. M.S. Lazarev denetiminde yapıldı.

Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki, son 20 yıllık süre içinde, Periyodik Kürt Basını’nın incelenmesi Kürdolojinin önemli inceleme alanlarından birisini oluşturdu. İlk yıllarda Kürt Edebiyatına ilişkin olarak ele alınan bu yayınlar, sonraları daha bağımsız bir çalışma alanı olarak ortaya çıktı. Özellikle, Irak’lı Kürdologların Kürdolojinin bu yeni inceleme alanına katkıları büyük oldu. Örneğin 1918-1919 yılları arasında Bağdat’da yayınlanmış olan ve toplam olarak 67 sayılı çıkmış olan “Têgehîştîni Rastî” (Gerçeğin Kavranması) adlı bir dergi üzerine Dr. Kemal Mazhar Ahmed’in 313 sayfalık kapsamlı bir çalışması, 1978 yılında Kürt Bilim Akademisi yayınları arasında Bağdat’da yayınlandı.

Periyodik Kürt Basını kapsamında şimdiye kadar çıkmış olan yayınlardan bazılarının yaşamı uzun sürmüş, bazıları da çeşitli olanaksızlıklar, baskı ve güçlükler yüzünden yayınlarına son vermek zorunda kalmışlardır. İlk uzun yaşamlı Kürtçe gazete 1932 yılında yayınına başlayan, şimdiye kadar aralıksız olarak çıkan “Riya teze” (Yeni Yol) adlı gazetedir. Sovyetler’de haftada iki kez yayınlanan bu gazetenin toplam sayıları bugün 4000 civarındadır.

Periyodik Kürt Basını tarihi’nde şimdiye kadar günlük bir Kürtçe yayının çıkmaması da bu alan-

da önemli bir boşluk oluşturmuştur.

Bugün yurt dışında çıkmakta olan çeşitli Kürtçe gazete, dergi ve infolardan oluşan Periyodik Kürt yayın organlarının sayısı oldukça kabarıktır. Biçim ve öz bakımından oldukça farklı konumları olan bu organlar, yurt dışındaki Kürt Kitlesi arasında canlı işlevlere sahiptirler. Bu kitle iletişim araçları arasından birçokları zaman zaman bazı zorluklar ve güçlükler ile karşılaşmaktadırlar. Bu, basının sorunları, taşıdıkları yükün ağır olmasından kaynaklanmaktadır. Halkın içerisinde bulunduğu politik, ekonomik ve toplumsal zorlukların bir yansıması olan bu güçlükler sonucunda çoğu zaman bu kitle iletişim araçları işlevlerini yerine getirememektedirler. Ulusal ve toplumsal güçlerin mevzilenme sürecinin birer sesi haline dönüşen bu yayın organlarının sayısı bugün 30’un üzerinde bulunmaktadır.

Bu yayın organlarından bir tanesi de, **Dengê KOMKAR** dergisidir. Bu sayı ile birlikte 100. sayıya ulaşan **Dengê KOMKAR**, F.Almanya’daki Kürt işçi kitlesinin istemleri doğrultusunda yayın yapmaktadır. Kürdistan’da çeşitli baskılara maruz kalan Kürt halkı ile sürekli dayanışma içerisinde olan bu yayın organı, diğer yandan Dünya’daki işçi, öğrenci ve kadın hareketlerine de sayfalarını sürekli açık tutmaktadır. Ezilen Kürt halkının ulusal kültürünün tanıtılması ve çeşitli katmanların bu doğrultudaki kültürel gereksinmelerinin karşılanması da cevap vermeye çalışmaktadır. Yine **Dengê KOMKAR**’ın F.Almanya ve diğer ülkelerdeki Kürt halkı ile olan dayanışmasının bu doğrultudaki uluslararası çalışmaların sergilenmesi etkinliklerini de hesaba katacak olursak, bu yayın organının ne kadar değişik işlevlerinin olduğu veya ne kadar ağır bir yük altında olduğu apaçık ortaya çıkmaktadır. Tüm bu zorluklara rağmen, şimdiye kadar yayın hayatını başarılı bir biçimde sürdürmüş olan **Dengê KOMKAR** dergisi, Yurt dışındaki Periyodik Kürt Basını alanında önemli bir rol oynamıştır.

1984 yılında Sovyetler Birliği’nde

yapılan bilimsel bir incelemede **Dengê KOMKAR** dergisinin Periyodik Kürt Basını alanındaki işlevleri ve rolü konusu ele alındı.

“1979-1984 yılları arasında, Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi alanında **Dengê KOMKAR**’ın Rolü” adını taşıyan bu tez, Şeyxo Abdula Mecid tarafından hazırlandı. 118 sayfalık bu tez Doç. S.İ. İgoşin denetiminde hazırlandı. Bu incelemede genel olarak Periyodik Kürt Basını veya Kürt Gazeteciliği üzerinde durulduktan sonra, **Dengê KOMKAR** üzerine geliştirilen tezler şu başlıklar altında sıralandı:

- 1) *Dengê KOMKAR ve Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi.*
- 2) *Dengê KOMKAR ve Dünya Devrimci Hareketi.*
- 3) *Dengê KOMKAR’da Edebi Çalışmalar.*
- 4) *Kürt Tarihi ve Dengê KOMKAR.*
- 5) *Kürt Dili Okulu Olarak Dengê KOMKAR.*
- 6) *Dünya ve Kürt Tarihi’ndeki Ünlü Kişiler ve Dengê KOMKAR.*
- 7) *Dengê KOMKAR Sayfaları Arasında Kürt Kadını.*

Yukarda da değindiğimiz gibi bu çalışma yalnız 1979-1984 yılları arasında çıkmış **Dengê KOMKAR** sayıları üzerinde geliştirildi. Aynı yıl, yani 1984 yılında geniş kapsamlı diğer bir araştırma da, **Dengê KOMKAR**’ın Kürdistan’lı Kadınların Mücadelesiyile olan dayanışmasına değinildi. Leman İbrahim tarafından hazırlanan “İkinci Dünya Savaşından Sonra Periyodik Kürt Yayın Organları Sayfaları arasında Kürdistanlı Kadınlar” adlı bu çalışma, aynı şekilde Doçent S.İ. İgoşin denetiminde hazırlandı.

Ayrıca 1985 yılında genel olarak yurtdışındaki Kürt Basını üzerine bir doktora çalışması yapan Redvan Eli’nin daha önce adına değindiğimiz çalışmasında da **Dengê KOMKAR**’a değinilmiştir. Böylece Şeyxo Abdula Mecid, Leman İbrahim ve Redvan Eli’nin son yıllarda hazırladıkları bu üç araştırmada, genel olarak Periyodik Kürt Basını, bu basın kapsamında **Dengê KOMKAR**’ın rolü ve işlevleri ilk defa incelenmiş oldu.

100. Sayı Nedeniyle TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay'la Yapılan Söyleşi:

“BİZİM SİLAHIMIZ DOĞRULARDIR”

DENGÊ KOMKAR: Sayın Burkay, Gazetemiz 100. sayıya ulaşıyor. Hem bu konuda, hem de genel olarak halkımızın basın ve kültür yaşamını ilgilendiren kimi sorunlarla ilgili olarak görüşlerinizi almak istedik.

Öncelikle Dengê KOMKAR'la ilgili olarak ne düşünüyorsunuz? Onun yurt dışındaki işçilerimizin mücadelesindeki yerini, halkımızın kuruluş mücadelesine katkısını nasıl görüyorsunuz?

K. BURKAY: Kürdistanlıların yurt dışında çıkardıkları bir yayın organı ilk kez 100. sayıya ulaşıyor. Tek başına bu bile büyük bir başarı sayılmalıdır.

Dengê KOMKAR 9 yıldır düzenli bir biçimde çıkıyor. Bu aynı zamanda KOMKAR'ın örgüt olarak istikrarının, düzenliliğinin bir göstergesi.

Gazetenin ilk sayıları ile şimdiki-ler arasında, özellikle dizgi ve basım olarak birhayli fark var. Örgütünün teknik olanakları ve kadroların deneyi arttıkça bu, doğal olarak yayına da yansıyor. Dizgi ve temiz bir baskı önemlidir. Bu yayını daha çekici ve okunur hale getirir.

Dengê KOMKAR bir kitle örgütünün yayını. Bu tür yayınlar genellikle, kendi kitlesinin dışında, hatta çoğu kez kendi kitlesi arasında dahi fazla yankı ve ilgi uyandırmazlar. Ama Dengê KOMKAR bunu aşmayı başarmıştır. Bunun nedeni onun, baştanberi, ulusal mücadelemizin ve ulusal istemlerin iyi bir sözcüsü durumunda olmasıdır. O, yurt dışında sömürgeci faşist rejime karşı yürütülen mücadelede güçlü bir ses, bir odak oldu. Bu istemlerin kitlelere mal olmasında küçümsenmeyecek bir rol oynadı. Bu nedenle ki yurt dışında, yalnız F. Almanya da değil, diğer ülkelerde de Kürdistan'lı ve Türkiye'li devrimci, yurtsever ve demokratik çevrelerde ilgiyle izlendi. Yurt içine ulaşabilen sayıları da yaygın bir ilgiyle izlenip okundu. Birçok yurtsever yazarımız tarafından yazılarla beslendi. **Dengê KOM-**

KAR'ın sayfalarında Qanatê Kurdo, Cigerxwin gibi saygın ozan ve bilim adamlarımız bir dizi yazılar yazdılar.

Dengê KOMKAR bu 9 yıl içinde Kürt diline ve kültürüne de önemli hizmetler yaptı. Birçok insanımız Kürtçe okuma ve yazmayı öğrenme veya geliştirmede ondan yarar-

Gazetenin ilk sayıları ile şimdiki-ler arasında, özellikle dizgi ve basım olarak birhayli fark var. Örgütünün teknik olanakları ve kadroların deneyi arttıkça bu, doğal olarak yayına da yansıyor. Dizgi ve temiz baskı önemlidir. Bu yayını daha çekici ve okunur hale getirir.

landı; Kürt dili, edebiyatı, tarihi hakkında bilgiler edindi.

100. sayı, aylık bir yayın organının yaşamında uzun bir yoldur. Hele bizim halkımız gibi, ülkesinde dili ve kültürü yasaklanmış ve dünyada eşine az rastlanır baskılar altında olan bir halk için bu övünç duyulacak bir başarıdır. KOMKAR'lı emekçi ve aydınlar, dokuz yıldır büyük emekler harcayarak, göz nuru dökerek Dengê KOMKAR'ı 100. sayıya ulaştırdılar. Daha şimdiden ortaya önemli bir eser çıkmıştır. O, geçtiğimiz yıllarda bilimsel doktora çalışmalarına konu oldu. Gelecekte de değerli çalışmalara konu olacağı, araştırmacılara ve mücadelemizin bu dönemini öğrenmek isteyenlere büyük yarar dokunacağı kanısındayım.

D. KOMKAR: Sizce Dengê KOMKAR, bir yayın organı olarak kitlelerle iyi bağlar kurabilmiş midir? Eğer kurabilmişse bu neye bağlı?

K. BURKAY: Avrupa'daki ölçü- re göre evet. Bu sorunuzun cevabı bir bakıma yukarıda söylediklerimin içinde de var.

Yayın yalnızca bir anlatım değil, aynı zamanda eğitim ve örgütlenme aracıdır.

Gazeteniz KOMKAR'ın çalışmalarının bir aynası gibi. Halkımızın istemlerini bilinçle ve açıklıkla dile getirmek, Dengê Komkar'ın okuyucu ile bağ kurmasının temel nedeni. Bu hem kitlelerin bilinçlenmesine hizmet etmekte, devrimci ve yurtsever coşkuyu arttırmakta, hem de onlarla örgüt arasında bir bağ yaratmaktadır. Dengê Komkar bu bağ yaratmakta başarılı olmuştur.

KOMKAR elbet yurt dışındaki işçilerimizin öteki istemlerine de gereği gibi sahip çıkıyor. Anadilde eğitim hakkı, radyo ve televizyonda Kürtçe yayın, Kürtlere sosyal danışmanlık, yabancılara oy hakkı vb. Ayrıca o barış hareketi içinde yer alıyor ve işçilerimizin buldukları ülkelerdeki demokrasi güçleriyle dayanışma içinde. Bu doğru bir politikadır. Yurt dışındaki işçilerimiz için görevler iki yönlüdür. Dengê Komkar da bu politikaya uygun yayın yapıyor ve bu onun kitlelerle bağ kurmasına hizmet ediyor.

Bir yayını yönetenler şuna dikkat etmeli: Yayın işi sayfa doldurmak değildir. O, kitlelerin istemlerine cevap vermeli. Okuyucu onda aradığını bulabilmeli. Ve insanın kitleye söyleyecek sözü olmalı. Bu söz ve bu öz olmadan, o iyi biçimde dile getirilmeden okuyucunun ilgisini kazanmak, yayını aranır ve okunur hale getirmek mümkün değildir.

D. KOMKAR: Avrupa'daki ölçü- re göre dediniz, bunu biraz daha açar mısınız?

K. BURKAY: Yurt dışında elbet bizim açımızdan durum farklı. Burdaki yayınlar en başta göçmen işçilere, politik mültecilere sesleniyor. Yurt dışında mücadele yurt içindeki gibi sıcak ve yüzyüze değil.

Örneğin **Roja Welat**, eşine az rastlanır baskı ve engellemelere rağmen 30 bin tiraj yapıyordu. Kavga-

nın ortasındaki insana yol gösteriyor ve onun tarafından aranılıyordu. Seslendiği kitle burdaki ile kıyaslanamayacak kadar büyüktü.

Yurt dışında aynı kitleyi ve ilgiyi

100. sayı, aylık bir yayın organının yaşamında uzun bir yoldur. Hele bizim halkımız gibi, ülkesinde dili ve kültürü yasaklanmış ve dünyada eşine az rastlanır baskılar altında olan bir halk için bu övünç duyulacak bir başarıdır.

bulmak elbet olanaksız. Burdaki pekçok yayın ancak küçük, dar bir okuyucu kesimine sesleniyor. Dengê Komkar işte bu koşullarda yine de azımsanmayacak bir okur kitlesine ulaşıyor. Bu hem örgütün, nisbeten yaygın kitle bağlarından, hem de yayın politikasından kaynaklanıyor.

D. KOMKAR: Devrimci, ilerici bir yayının habercilikte ve yorumda belli ilkeleri olmalı diyoruz. Örneğin sözde kitleleri yanımıza kazanmak, kendimizi olduğundan güçlü göstermek için veya başkaları ile mücadelede üstün çıkmak amacıyla gerçek dışı haber vermek veya abartmacılık yanlışır diyoruz. Ama sömürgeci düşman bu yöntemleri bize karşı savaşta bolca kullanıyor. Kimileri ise, "yurtseverlik" kılıfı altında aynı şeyi yapıyorlar. Bu konuda sizin görüşünüz?

K. BURKAY: Düşman veya başkaları bunu yapabilir. Sömürücüler halkı yalanla besliyorlar. Ama bizim silahımız doğrulardır.

Burjuva basını çoğu zaman kitleleri uyarıcı, düzene karşı tepki yaratacıkı haber ve olayları gizler, çarpıtır, ya da göze çarpmıyacak biçimde verir. Yorumlarında da öyle: Yalan sözler, demagoji yapar.

Biz ise kitleler için önem taşıyan haberi bulup öne çıkarmalıyız. Bizim amacımız kitleleri doğru bilgilendirmektir; çünkü doğrular bizden yanadır.

Yorumlarımızda da abartmaya yer yoktur. Devrimci bir örgüt gibi, devrimci bir yayın da soruna uzun vadeli yaklaşmalı. Yalan ve abartmaya dayalı bir propaganda ve ajitasyon, kısa vadede belki bazı "yararlar" sağlayabilir, insanlar yanıltılabilir; ama uzun vadede bu yöntem sahiplerine zarar verecektir. Biz devrimciler kadrolarımıza ve kitlelere karşı dürüst olmalıyız. Onların güvenini kazanmak istiyorsak ve bu güvenin, yalnızca bir gün veya bir yıl için değil, uzun mücadele süreci boyunca bize gerekli olduğunu biliyorsak, onlara karşı açık yürekli olmalıyız.

Doğrular yeterince etkilidir. Yeter ki biz kitlelere sunulacak şeyleri iyi biçimde seçmesini ve açıklıkla, cesaretle dile getirmesini bilelim.

Propaganda ve ajitasyon elbet usalık gerektirir ve biz bunu öğrenmeliyiz. Kötü bir savunucu haklı bir davayı bile yitirebilir. Ama bizim propaganda ve ajitasyonumuz her zaman doğrulara dayanmalıdır. Ancak haksızlar ve zorbalar yalan ve abartmaya gerek duyarlar.

D. KOMKAR: Periyodik Kürt basınının geçmişten bu yana gelişmesini ve bugünkü durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

K. BURKAY: Kürt yurtseverlerinin çıkardığı ilk periyodik yayının, "Kürdistan" Dergisinin çıkışından (1898) bu yana neredeyse 90 yıl oluyor. Bu arada sayıları belki 100'e ulaşan, kimi çok kısa, kimi nisbeten uzun ömürlü yayınlar yapıldı. 90 yıl az değil. Ne var ki bu arada, basın ve kültür yaşamamızdaki gelişmeler büyük kesintilere uğradı. Bir kuşağın birikimi, bilgisi, deneyi gereği gibi sonraki kuşaklara geçmedi. Bu da bizim suçumuz değil. Ülkemizi bölüşen ve halkımızı köleleştirmeye,

yok etmeye çalışan dış güçler, halkımızın dil ve kültürünü de yasakladılar, gelişmesini önlediler. Diğer yandan, yine sömürgeci güçlerin yolaçtığı ekonomik ve sosyal gerilik politika ve kültür yaşamımıza da yansdı. Kürt toplumu yalnız ekonomik alanda değil, kültür yaşamında da ağır biçimde sömürüldü, erozyona uğradı. Bilindiği gibi Türkçe, Arapça, Farsça dillerinde ürün veren, bu toplumların sanat ve kültür yaşamında yer tutan birçok ünlü Kürt asıllı yazar ve sanatçı var. Bugün de sözkonusu erozyon devam ediyor ve bu durum, zaten ağır baskılar altında ve yasaklı olan kültür yaşamımızı daha da yoksullaştırıyor.

Dolayısıyla bu konuda da sorun bir özgürlük sorunudur. Basın ve kültür yaşamımızın gelişmesi de halkımızın özgür olmasına, kendi geleceğini özgürce belirlemesine bağlıdır.

Bugün Sovyetler Birliği'ndeki Kürt azınlığı dışında, yalnızca Irak Kürtleri, geçmişten gelen bazı sınırlı kültürel hakları zaman zaman kullanabildiler. Ama orda da şimdi, kanlı Baas rejimi altında durum ma-lum. Kürt halkı tüm parçalarda bir varlık yokluk savaşı veriyor.

Türkiye Kürdistanı bakımından 1970'lerde kültür ve basın yaşamında kısa süreli bir açılım oldu, 12 Eylül rejimi buna da darbe indirdi. Şimdi yalnızca yurt dışında bir dizi periyodik yayın çıkıyor, kitaplar basılıyor. Bu da elbet son derece yararlı. Kürt dilini kullananların, Kürtlerle ilgili araştırma yapanların sayısı artıyor. Kültür yaşamımız eskiye oranla birhayli canlı sayılır.

Ama bu henüz bir başlangıçtır. Nitelikli bir yazarlar ve sanatçılar kadrosu yetiştirmiş olmaktan uzağız. Bu işi çok daha ciddiye almak gerekiyor. Bu yalnızca yetenek sorunu değil; yetenekli insanlar her yerde vardır. Sosyal ve politik ortam da elverişli olmalı. Kişisel ve örgütsel çabalar da çok önemli. Üstünkörü bir kültür düzeyiyle büyük yazarlar, sanatçılar yetişmez. Bu iş büyük emek ve çaba gerektiriyor. Hem ulusal, hem uluslararası kültürü sindirmiş çalışkan insanlar gerekli.

Kültür yaşamımızın genç adaylarına ciddi görevler düşüyor: Hızlı, ucuz, kolay bir şöret peşinde koşmamalı, çok çalışmalı, kendilerini iyi donatmalıdırlar.

Periyodik yayınlarımızın düzeyi de ister istemez bu genel duruma bağlı. Şimdi eskiye göre iyi ama, amatörükten henüz kurtulmuş değiliz. Öğrenmemiz ve yapmamız gereken çok şey var. Deyim yerindeyse, iyi usta olabilmek için, önce iyi çıracıklar olmamız gerekiyor

Kürdistan'da Olağanüstü Bölge Hal Valiliği:

SÖMÜRGE VALİLİĞİ "RESMİYET" KAZANDI

9 yılı aşkın bir süredir Türkiye Kürdistanı'nın Diyarbakır, Siirt, Mardin ve Hakkari illerinde devam eden sıkıyönetim uygulaması, 19 Temmuz tarihinde kaldırılarak, olağanüstü hal uygulamasına geçildi.

Sıkıyönetimin kaldırıldığı bu 4 ille birlikte daha önce olağanüstü hal uygulaması içinde olan Tunceli, Bingöl, Van ve Elazığ'ı da kapsayacak 8 ilde, kanun gücündeki kararnameyle "**Olağanüstü Bölge Hal Valiliği**" uygulaması başlatıldı.

Olağanüstü Bölge Hal Valiliği'ne halen Diyarbakır valiliği görevini yürüten Hayri Kozakçıoğlu getirildi.

Bölge valisi, mevcut valilerin yetkilerinin yanı sıra, olağanüstü hal yasasının ve anayasanın 121. maddesindeki yetkileri de kullanacak. Bu yetkilerin tümü zaten sıkıyönetim yasalarındaki yetkilerle özdeşdir. Ancak "Süper Vali" bu yetkilerle de sınırlı kalmayacak. Çıkarılan yeni ek kararname ile çok daha geniş yetkilerle donatılmış olacak.

Olağanüstü Bölge Hal Valiliği'nin yetkileri şunlardır:

- * Görev alanındaki kamu kuruluşlarından istediği tesis, bina, araç-gereç ve personel alabilecek,
- * Bölgedeki MİT, koordinatör valiye bağlanacak,
- * Bölgedeki askeri kuvvetlerden yardım isteyebilecek,
- * Hakim ve savcılarla jandarma dışındaki askeri personel hariç, herkesi görevden alabilecek, görev yerini de değiştirebilecek,
- * Köy ve mezraların yerini değiştirebilecek, bunları birleştirebilecek, gerekirse resen kamulaştırma yapabilecek,
- * Emrindeki kuvvetleri, gerekirse mücavir illerde harekâtın takibi amacıyla görevlendirebilecek,
- * Emrinde çalışanlara, en yüksek devlet memuru maaşının yüzde 10'u ile yüzde 25'i arasında bir miktar tazminat verebilecek,
- * Yaptığı harcamalar, ihale ve Sayıştay kanunlarının kapsamı dışında olacak,
- * Bu yetkileri kullandığı için Danıştay'da iptal davası açılmayacak,
- * Emrindeki herkes için sicil tutacak.

Sömürgeci faşist Türk burjuvazisi, her ne kadar Kürdistan'da oluşturduğu bu uygulamaya olağanüstü bölge hal valiliği diyorsa bile, bu yapı, tipik bir "**SÖMÜRGE VALİLİĞİ**" dir. Sömürge halkların tarihinde bunun örnekleri çoktur. Bugün faşist rejimin yaptığı da budur.

Sömürge-sömürgeci ülke ilişkilerinin bir unsuru da sömürgeci güçlerin sömürge edindikleri ülkeyi kendilerine bağlı valiler eliyle yönetmesidir. Kürdistan'a yeni atanan valinin de görevi, merkezi otoriteye bağlı olarak Kürdistan'ı yönetmek olacaktır.

Sömürgeci-faşist rejimin bu uygulama ile ülkemize yönelik emelleri daha da açığa çıkıyor. Onlar, yıllardır Kürt halkını ve ülkesi Kürdistan'ı resmi olarak kabul etmiyorlar. Ama bugün pratikte atmış oldukları bu adım, yani bölge valiliği, Kürdistan'da yıllardır devam eden sömürgeci politikaya uygun yeni bir baskı ve zulüm yönetimi oluşturmaktadır. Bu yönetim de, olağanüstü yetkilerle donatılmış valisi, her ilde birer genel sekreteri, Kürdistan'a özgü özel askeri kadrosu ile bir sömürge meclisini andırmakta ve valisi de "**Sömürge Valisi**"ne benzemektedir.

Kürdistan'da böylesi bir uygulamanın

başlatılmış olması, elbette sebepsiz değildir. Sömürgeci güçler, Kürt halkının mücadelesinden ve onun güçlenip gelişmesinden rahatsız oluyorlar. Bu gelişmeden korkuya kapılıyorlar. Sıkıyönetimler, olağanüstü haller, sürgünler ve katliamlarla bunu önleyemediler.. Bu kez de böylesi uygulama ile Kürt halkının direncini kırmak, onun özgürlüğe olan tutkusunu ve ülkesinin bağımsızlığına olan inanç ve kararlılığını ezmek ve Kürt halkını yok etmek istiyorlar. "**Sömürge Valiliği**"nin görevi de bu olacak...

Kürt halkının varlığına yönelik bu uygulama ile de sömürgeci güçler, başarılı olamayacaklardır. Bu tür baskı ve zorbalıklar, halkımızın tarihinde yeni değildir. Kürt halkı nasıl geçmişte ve tür zorlukları ve engelleri aştıysa, bugün de bu alçakça uygulamaları aşacaktır. Hiçbir güç halkımızın kurtuluşunu engelleyemeyecektir.

FAŞİZMİN ZINDANLARINDAN DİRENİŞ SESLERİ YÜKSELİYOR

Sağmalcılar Cezaevindeki devrimci tutukluların 9 Temmuz'da başlattıkları açlık grevine, 13 Temmuz günü Malatya ve Metris Cezaevle-

cezaevlerinde bulunan yüzlerce devrimci, yurtsever tutuklu ve hükümlünün açlık grevleri izledi.

Tutuklular, *işkence ve baskıların*

Tutuklu ve hükümlü ailelerinin Bayrambaşa Cezaevi önünde başlattıkları açlık grevine polis saldırdı.

rindeki 250 tutuklu ve hükümlü de açlık grevine başladıklarını açıkladılar. Bunu daha sonraki günlerde Gaziantep, Bursa, Eskişehir, Mamak

kaldırılması, beslenme ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi, havalandırma saatlerinin uzatılması, tek tip

elbise uygulamasına son verilmesi, kitap, gazete, dergi ve benzeri yayınların serbestçe cezaevlerine sokulması, mahkemeye götürülürken sevk zinciri ve kelepçelenme kaldırılınsın gibi talepler ileri sürerek açlık grevlerini başlattılar.

Tutukluların aile ve yakınları, direnişteki oğullarını, kızlarını desteklemek için bir dizi eylemler gerçekleştirdiler. Tutuklu yakınları, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı ve son olarak da Sağmalcılar Cezaevi'nin önünde oturma grevi yaptılar. Polis kadın, genç, yaşlı demeden oturma grevi yapanlara saldırdı, onları zorla dağıttı. Çoğunluğu kadın olan 19 kişiyi gözaltına alıp DGM'ye sevketti. Bunlardan 14'ü daha sonra tutuklandı.

Türkiye ve T. Kürdistanı'ndaki cezaevlerinde açlık grevi yapanlarla dayanışma amacıyla, yurt dışında da ilerici, yurtsever güçler dayanışma grevleri ve imza kampanyası başlattılar.

"Demokrasiye geçildi" sakızını heryerde her zaman çiğneyen faşist diktatörlüğün sözcüleri, bir taraftan politik tutukluların haklı taleplerine kulaklarını tıkarken, bir taraftan da cezaevlerindeki baskıları arttırdılar. Açlık grevi yapanlar hakkında soruşturma açtılar. Lider kadroları hücrelere kapatarak direnişleri kırmaya çalıştılar.

Faşist diktatörlük en aşağılık işkencelere tabi tuttuğu devrimci ve yurtsever insanları teslim almak, onları dize getirmek için birçok yola başvurdu. "İnfaz yasası"nı sürekli olarak bir şantaj unsuru olarak kullandı, bugün de kullanmaya çalışıyor.

Ama tüm uğraşları boşa gitti.. Siyasi tutuklular, insanlık dışı uygulamalara, tehditlere boyun eğmediler, direndiler. Bu direnişlerde onlarca devrimci, yurtsever insan şehit düştü.

Cezaevlerindeki baskı ve işkencelere karşı sessiz kalmamak, direnişçilerin haklı taleplerini desteklemek, insanlık onuru taşıyan herkesin görevidir. Tüm siyasi tutukluların kayıtsız şartsız serbest bırakılması, genel af talebini sürekli olarak gündemde tutmak, bu konuda kamuoyunu duyarlı kılmak, devrimci, demokratik güçlerin önünde güncel bir görev olarak duruyor.

REFERANDUMA "EVET" ANAYASAYA HAYIR

Uzun tartışmalar sonucu 12 Eylül faşist Anayasası'nın geçici 4. maddesi ile bazı siyasiler üzerine konmuş olan yasağın kaldırılması 6 Eylül'de halk oylamasına sunulacak.

Böylesine bir halk oylamasının ne getirip ne götüreceği, 12 Eylül rejimi ve onun uzantısı ANAP'ın hesaplarını, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokrasi güçleri olarak iyi bir süz-

saklı 4 lider, değişik isimler altında da olsa partilerini oluşturmuş, hatta açıkça onların liderliğini bile yapmaktalar.

Durum böyle diye "referandum bizi ilgilendirmiyor" deyip işin içinden çıkmak, günümüz koşullarında pek de akılcı bir tutum olmaz. Kitlelerin politikayla böylesine haşır neşir olduğu bir dönemde, bizler, onlara bir taraftan referandumda

Durum böyle diye "referandum bizi ilgilendirmiyor" deyip işin içinden çıkmak, günümüz koşullarında pek de akılcı bir tutum olmaz. Kitlelerin politikayla böylesine haşır-neşir olduğu bir dönemde bizler, onlara bir taraftan referandumda "EVET" oyu kullanmalarını söylerken, diğer taraftan da asıl olarak 12 EYLÜL FAŞİST ANAYASASININ TÜMDEN KALDIRILMASI noktasında propagandamızı yürütmeliyiz

geçten geçirmeli; bundan demokrasi açısından dersler çıkarmalıyız.

Herşeyden önce ANAP, böyle bir kararı meclisten geçirirken çeşitli hesaplar içersine girdi. Bundan kendi yararına sonuçlar çıkarmayı hedefledi. Bunun içindir ki mecliste çoğunlukta olmasına rağmen, işi, referandumda kadar götürdü. Böylelikle ANAP, 12 Eylül faşist rejiminin halka süngü gücüyle dayattığı yasaklardan birini birkez daha halka onaylatmayı amaçladı.

ANAP, referandum kararı verirken de tartışmaları salt 4. madde çerçevesinde hapsedmeyi amaçlıyor. Bu konuda faşist Evren'in de açık desteğini almış durumda. Evren, "12 Eylül tartışılmadıkça referandum hakkında konuşmayacağım" diyerek, rejimi —doğal olarak kendilerini— zor durumda bırakacak tartışmaların önünü almayı hedefledi. Diğer yandan Özal ise, çeşitli gezilerde, verdiği demeçlerde, sürekli olarak 12 Eylül öncesi "terör"ün tacirliğini yaparak "hayır" oyu istemektedir.

Tüm Türkiye ve T. Kürdistanı'ndaki ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci çevreler ise, Evren-Özal kliğinin planlarını boşa çıkarmaya çaba sarf etmelidirler. Türkiye ve T. Kürdistanı'na gerçek bir demokrasinin getirilmesi mücadelesini yürüten güçler açısından, salt 4. maddenin kalkmasının o derece büyük bir önemi yok. Zaten bugün sözkonusu ya-

"evet" oyu kullanmalarını söylerken, diğer taraftan da asıl olarak 12 Eylül faşist Anayasası'nın tümden kaldırılması noktasında propagandamızı yürütmeliyiz. Evren-Özal kliği, sandıktan mümkün olduğu ölçülerde fazla miktarda, "hayır" çıkması yönünde propaganda yaparken, demokrasi güçleri de "evet" çıkması yönünde çaba sarfetmelidirler. "Evet" oyunun çıkması, bir yasaklar manzumesi olan 12 Eylül faşist Anayasası'nın küçük de olsa bir yerden delinmesi demek olacaktır. Ve bu küçük deliği daha da büyütme için çaba harcanmalıdır.

Burjuva politikacıları, basın yayın organları, 4. maddenin kaldırılmasını "demokrasinin mihenk taşı" olarak göstermeye çalışıyorlar. İşçi ve emekçi halklarımız bakımından bunun böyle olmadığı açıktır. Bundan dolayıdır ki, günlük ajitasyon ve propagandamızda, ülkeye gerçek demokrasinin getirilmesi; 12 Eylül anayasasıyla, diğer faşist yasaların toptan ortadan kaldırılması, sendikal hak ve özgürlüklerle, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün tanınması, Kürt halkı üzerindeki ulusal baskının son bulmasıyla mümkündür. Bu da, Evren-Özal diktatörlüğünün biran evvel iktidardan uzaklaştırılıp, demokratik bir iktidarın oluşmasından geçmektedir. Bunun içindir ki okun sivri ucunu Evren - Özal rejimine çevirmek gerekir.

Yeni Bir Kitap

**İŞKENCEDE
178 GÜN**

KOMKAR Yayınları arasında çıktı

Yeni toplu sözleşme döneminin başladığı 1984'te yalnızca 561 işçi greve çıkarken, bu sayı 1985'te 2 bin 410'a, 1986'da ise 8 bin 286'ya ulaştı. Bu yılın ilk 6 ayı içinde yapılan grevlere yaklaşık 20 bin işçi katıldı.

1987 başlarından itibaren bir yükselme gösteren grevler, direnişler, Temmuz ayında daha da bir hız kazandı.

Petrol-İş'in grevlerinin başarıyla sonuçlanmasından sonra, grev sesleri bu kez de İstanbul'un deri semti Kazlıçeşme'den yükseldi. Deri-İş Sendikası, 117 işyerinde 3 bin 500 işçi ile grev başlattı. Sendikanın grev kararına karşılık işverenler sendikası lokavt ilan etti. Bunun üzerine işçiler, 12 Eylül sonrasının ilk kitlesel yürüyüşünü düzenlediler: 3 bin işçi Zeytinburnu'na yürüdü.

Türk-İş'e bağlı Demiryol-İş, Türkiye Maden-İş ve Türk Metal sendikaları, Temmuz başlarından toplam 52 bin 457 işçi için 4 işyerinde grev kararı aldılar. Öte yandan Petrol-İş, Deri-İş, Türk Metal ve Kristal-İş sendikalarının 12 bin 376 işçiyi kapsayan grevleri ise hala sürüyor.

Demiryol-İş Sendikası, Türkiye Devlet Demir Yolları İşletmeleri'nde çalışan 40 bin işçi için grev kararını işyerine asarken, Türkiye Maden-İş Sendikası ise, Etibank ve Karadeniz Bakır İşletmeleri'nde grev kararı aldı. Petrol-İş Doğu ve SSK İlaç Sanayileri, BIK Plastik, Etibank Seydişehir ve Ferro Krom işyerlerinde çalışan 7 bin 621 işçi için grev uygulamasına geçti.

Seydişehir Alüminyum tesislerindeki işçiler, ücretlerinin 100 bine çıkarılmasını istiyorlar. Buna karşılık Özal, işçilerin taleplerini çok ağır bulduklarını söyleyerek, tehditler savurdu. Grev devam ederse fabrikayı kapatacağından dem vurdu.

İşletmenin 10 günlük grev süresindeki zararı yaklaşık 30 milyar lirayı bulurken, işçilerin istediği zam miktarı 2,5 milyar civarında bir rakam tutuyor.

Grevlerle Dayanışma, Yemek Boykotları ve Direnişler

Deri-İş'in Kazlıçeşme işyerlerindeki grevine karşılık işverenin lokavt ilan etmesi üzerine, grevdeki işçilerle dayanışma hergeçen gün gelişerek devam ediyor. Örneğin demiryolu işçileri, bir günlük yemekle-

GREV DALGASI YÜKSELİYOR

rini grevdeki işçilere götürürken, çok sayıda dernek, sendika maddi yardımda bulundular.

Demiryol-İş Sendikası TDDY'nda grev kararı açıklandıktan sonra işveren, lokavt ilan etti. Buna karşılık işçiler, yaygın bir şekilde yemek boykotu, işi yavaşlatma eylemleri başlattılar. Kolluk kuvvetleri direnişe geçen işçilere zorla işbaşı yaptırıldılar.

Grevler karşısında Madeni Eşya İşverenler Sendikası (MESS)'in eski patronu ve şimdiki Başbakan Özal, "trenler olmasa da olur. Kamyonla yük taşıyız. Seydişehir'deki grev devam ederse kapatırım" şeklinde tehditler savurarak, işçi düşmanlığını birkez daha gözler önüne serdi.

İşçi Ücretleri ve Enflasyon

Gelmiş geçmiş tüm burjuva iktidarları gibi Özal da işçi ücretlerinin enflasyonun önünde gittiğini, onu kabarttığını ileri sürdü. Bunun içinde ki, MESS eski patronu Özal, toplu sözleşmelerde işçi kesiminin ücret artışı talebini, mümkün olmayan taleplermiş gibi gösterip, en az

ronların söylediklerini yalanlıyor. OECD'nin raporunda şu görüşlere yer veriliyor:

"Diğer OECD ülkelerinden farklı olarak Türkiye'de ücretler enflasyonun önünde değil, gerisinde gidiyor."

Hükümet çevreleri son asgari ücret görüşmelerinde de aynı yolu izlediler. Ve asgari ücret net 49 bin 94 lira olarak belirlendi.

Enflasyonun en iyimser rakamlarla yüzde 40-50'lerde dolacağı Türkiye'de, bir işçinin asgari ücretle yaşamını sürdürmesinin zorlukları ortada. Tek gözlü bir gecekondunun kirası bile 20 binin üstünde. İşçilerin aylarca et yüzü görmedikleri, kuru ekmeğe talim ettikleri, günlük basının rutin haberleri arasına girdi.

Diğer yandan Petrol-İş Sendikası'nın işçi ve emekçileri ilgilendiren ekonomik, sosyal gelişmelerini konu edinerek hazırladığı "86 Petrol-İş Yıllığı" yayınlandı. Yıllıkta yer alan rakamlara göre, 1986 yılında toplam 35 bin 295 işçi işten çıkartıldı. Aynı yıl 36 işyerinde çalışan yaklaşık 137 bin işçinin ödenmemiş alacakları tutarı 48 milyar lirayı aştı. İşsizlerin sayısı ise, 4 milyon 347 bi-

DD Yolları işçileri, grevdeki deri işçilerin yemeklerini sundular

ücreti vermeyi yeğ tutuyor. Örneğin Seydişehir işçilerinin ücret artışı talebini "fazla" bulunduğunu utanmadan söyleyebiliyor. Ama istatistikler, hatta Özal'a destek veren uluslararası mali kuruluşlar bile O'nu yalanlıyorlar.

Örneğin Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)'i yayınladığı Türkiye kitapçığında Özal ve pat-

ne ulaştı.

NETAŞ ve onu takibeden Petrol-İş'in başarıyla sona eren grevleriyle işçi sınıfı, tüm yasal zorluklara, hükümet-işveren işbirliğine rağmen mücadele ederek kazanmanın mümkün olduğunu bir kez daha dosta ve düşmana gösterdiler. Bundan sonra da mücadele ederek kazanacaktır işçi sınıfı...

YURTDIŞI KÜRT ÖĞRENCİ ÖRGÜTLERİNİN AÇIKLAMASI

Yurt dışında faaliyet gösteren Kürt öğrenci örgütlerinden, Kürt Öğrenciler Derneği (KSSE-Berlin), Kürt Sosyalist Öğrenciler Örgütü (SOKSE), KSSE-Prag, Yurtdışı Kürt Öğrenciler Derneği (AKSA), Sosyalist Kürt Gençler Örgütü, AKSA-Berlin, Yurtdışı Özgürlükçü Kürt Gençleri Derneği (KOM. A. KURD), Kürt Öğrenci ve Gençler Birliği (UKSYE), 23-25 Mayıs 1987 tarihlerinde Batıberlin'de bir araya gelerek yurt dışındaki öğrenci örgütlerinin çalışmalarını değerlendirip ortak bir açıklama yaptılar.

Öğrenci örgütleri yaptıkları açıklamada, yıllardan beri süregelen öğrenci hareketinin parçalanmışlığına ve getirdiği zararlara parmak basarak, toplantıya katılan örgütlerin birlik yönündeki istek ve çabalarını takdirle karşıladıklarını belirttiler.

Gençlik örgütleri, içinde bulunduğumuz dönemde, dünya, Ortadoğu ve Kürdistan'daki gelişmeleri değerlendirerek, halkımızı tehdit eden tehlikelere de dikkati çektiler.

Saddam diktatörlüğünün son dönemlerde Irak Kürdistanı'nda estirdiği terörü, kimyasal silah kullanmasını, Türk hükümetinin Irak Kürdistanı'na saldırısını ve toplu göç planını protesto eden örgütler, İran-İrak savaşının Kürt halkına ve savaşan iki ülkenin halklarına verdiği zararları dile getirerek, bu savaşın sona erdirilmesi çağrısında bulundular.

Birleşik bir öğrenci örgütünün yaratılması gerektiğinde birleşen gençlik örgütleri, şu ilkeler altında birliğin sağlanacağını açıkladılar:

- 1- Örgüt her parçadaki gençler ve öğrencilerin temsilcisi olmalıdır,
- 2- Örgüt, tüm üyelerinin kararların alınmasında, çalışmalarında, seçimlerde eşit haklara sahip olacakları bir biçimde olmalıdır,
- 3- Örgüt, halkımızın mücadelesinin bir parçası olmalı, anti-empyralist, anti-siyonist, halkımızı aralarında bölüşen devletlere karşı olmalı, ilerici bir politika sürdürmelidir,
- 4- Örgüt, herhangi bir parti ve gruba bağlı olmamalı, bir bütün olarak halkımızın dört parçada yürüttüğü mücadelesinin yanında yer almalıdır.

Kongre, 20-24 Ağustos 1987 tarihleri arasında Batıberlin'de toplanacak .

DHKD'nin Kürdistan'daki gençliğin Eğitimi İle İlgili Yazısı ÜÖB'nin Yayın Organında Yayınlandı

Uluslararası Öğrenciler Birliği ÜÖB'nin aylık yayın organı "Dünya Öğrenci Haberleri Dergisi"nin Mart 1987 sayısında Devrimci Halk Kültür Derneği DHKD'nin "Türkiye'de Kürtlerin Eğitimi ve Öğretimi" başlıklı bir yazısı yayınlandı.

İngilizce, Fransızca, Almanca ve İspanyolca dillerinde yayınlanan dergi, dünyanın dörtbir yanında milyonlarca öğrenciye hitab ediyor. Dergi, ÜÖB'nin merkezinin bulunduğu Çekoslovakya'nın Başkenti Prag'da çıkıyor.

DHKD'nin yazısı derginin "Belgeler ve Olgular" sayfasında yayımlandı. Yazı Türkiye Kürdistanı'ndaki öğrenci gençli-

ğın, ilkokuldan üniversiteye dek eğitim sisteminde karşılaştığı zorluklar ve ırkçı-asimilasyoncu uygulamalar, bunun Kürt gençleri üzerindeki etkilerini inceliyor.

Avrupa Kürt Öğrenci Derneği KSSE'nin Kürt halkına yönelik baskılarını gösteren desenleriyle beslenen yazı, önemli bilgileri içeriyor.

Bilindiği gibi Kasım 1986'da ÜÖB'nin 40. Yılı Kuruluş Kutlamaları çerçevesinde Prag'da toplantıda "Eğitim ve Toplum" konulu Dünya Öğrenciler Formu'na DHKD-Türkiye Kürdistanı adına bir delegasyonla katılmıştı ve o dönemde ÜÖB ile dostça ilişkiler geliştirmişti.

ULUSLARARASI GENÇLİK KAMPI

F. Almanya ve Batıberlin Kürdistan Gençlik Gurubu olarak, Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde uluslararası bir gençlik kampına katıldık. 16-29 Temmuz tarihleri arasında yapılan kampa Batıberlin Sosyalist Gençlik Örgütü (SJV)'nün davetlisi olarak katıldık. Kamp DAC gençlik örgütü tarafından (Freie Deutsche Jugend-FDJ) düzenlenmişti.

Kürdistanlı gençler olarak, iki hafta boyunca önemli politik, kültürel ve sosyal etkinliklerde bulunduk. Davul-zurnalı folklor ekibimiz, Kürt halay ve oyunlarını tanıttı. "Koma Aştı" halkımızın türküleri ve devrimci marşlarla, —özellikle Nikaragua ile dayanışma gününde— kamptaki etkinliklere renk kattı. İki gazeteci görüşlerimizi alıp, Kürdistan folklorü hakkında yazı yazacaklarını söylediler.

Kamptaki etkinliklerimizin başında; Kürdistan ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesini tanıtmaya geliyorduk. Bu konuda çeşitli olanaklardan yararlandık. Kültür programlarında ülke-

Zırav - Batıberlin

mizi tanıttık. FDJ'tan bir delegasyonla görüşüp, kendilerine bilgi aktardık. Batıberlin, Nikaragua vb. ile dayanışma günlerinde yayın masası açtık, pano hazırladık. Almanca yayınlarmızı, bildiri ve infoları örgütlere ilettik.

Yine bir akşam delegasyonumuz Uluslararası Anti-Faşist Komite Genel Başkanı Fred Löwenberg ile bir görüşme yaptı. Löwenberg, faşist Hitler döneminde toplama kamplarında kalmış ve zafere kadar direnen bir anti-faşist. O, bize deneyimlerini anlattı. Biz de Kürt halkı, ülkesi, mücadelesi ve yurt dışındaki çalışmalarımız hakkında bilgiler verdik. Görüşme bitince, Almanca ve Kürtçe direniş ve dayanışma marşları okundu.

Kampta, Avusturya, İsviçre, Luxemburg, Danimarka vd. ülkelerden delegasyonlar da vardı. Birlikte müzik programları yapıldı. Diğer yandan fa-

(Devamı 15. Sayfada)

ASURİLERİN TARİHİ ve KÜLTÜRÜ ÜZERİNE *

* Aylık Sovyet Dergisi "Asia and Africa Today" (Asya ve Afrika-Bugün) de, Temmuz-Ağustos 1985'te yayınlanan bu makalenin Kürtçe çevrisi daha önce Roja Nu Dergisi'nin 16. sayısında (1987) yayımlandı. Türkçesini ise, D. KOMKAR'ın bu sayısında yayınlıyoruz.

Asuriler dünyamızdaki en eski halklardan biridir. 1970'lerde sayıları bir milyonu geçiyordu. Bu halkın büyük bir bölümü Ortadoğu ülkelerinde —Irak'ta, İran'da, Türkiye'de, Suriye'de, Lübnan'da, Mısır'da, Ürdün'de, Kuveyt'te ve İsrail'de yaşamaktadır. İsvç'te, Büyük Britanya'da, Fransa'da, F. Almanya'da, Yunanistan'da ve Avustralya'da da küçük Asuri grupları görülüyor. 25 bin dolayında Asuri ise Sovyetler Birliği'nde yaşıyor.

Asurilerin tarihi ülkesi Kuzey Irak'tı ki buraya eski Yunanlılar Asurya diyorlardı. Asuriler ise kendileri "Aşur" diye adlandırıyorlar. Asur devleti iki bin yıl sürmüştü.

Güçlü döneminde Asur imparatorluğunun sınırları Irak'tan Mısır'a kadar uzanmaktaydı. Daha sonra dış saldırılar ve iç çekişmeler sonucu zayıfladı ve Medler'le Babilliler'in ortak ve güçlü bir saldırısı sonucu M.Ö. 605 yılında yıkıldı. Ama Asuri halkı bundan sonra da ulusal kültürünü, geleneklerini, etnik özelliklerini korumayı başardı.

Asuriler iki bin yıl boyunca bir tek devletin sınırları içinde etnik bakımdan biçimlenmişlerdi. Bu uzun dönem onların kaynaşmaları ve daha sonraki dönemde Asuri etnik varlığının yaşatılması için gerekli önşartları yarattı.

Kölelik döneminde Asuri toplumu iki esas gruptan oluşuyordu: Asuriler ve Aramiler. Bu ikisi daha sonra kaynaştılar ve bu birliğe daha eski ve üstün olan Asuri kültürü damgasını vurdu. Asur imparatorluğu yıkıldığı dönemde Asuri toplumu sayısal olarak milyonlara varıyordu ve kendi içinde sınıf ayrılmaları belirgindi. Bu toplum üzerinde oturduğu toprakla, kültürel özellikleriyle, o dönemde oldukça geniş bir alan üzerinde konuşulan diliyle, kendi etnik varlığının bilinciyle ve kabile, aşiret gibi kan bağlarına dayalı biçimlerin zayıflaması, hatta yer yer ortadan kalkması ile diğerlerinden ayrılıyordu. Bu nedenlerdir ki Asuri devleti ortadan kalktıktan sonra da Asuriler yitip gitmediler ve fatih toplumların içinde asimile olmadılar.

Asurilerin bundan sonraki tarihi, öncelikle Roma İmparatorluğu, daha sonra

KONSTANTİN MATVEYEV - Felsefe Doktoru

ise Bizans, Akamenidler, Partlar, Sasaneler, Arap Halifeliği ve Osmanlı İmparatorluğu ile sıkı sıkıya bağlıdır. Asuriler bu devletlerin hükmü altında etnik özelliklere sahip bir azınlık olarak yer aldılar. Aynı zamanda, önceleri etnik, daha sonra da dini bir azınlık olarak, yalnız ekonomik sömürünün değil, fizik baskı ve kırımların da hedefi oldular. Bu nedenle birçok kez direnişin yol ve yöntemlerini aradılar. M.S. birinci yüzyılda Hristiyanlık Suriye, Mezopotamya ve İran'a doğru yayılmaya başladı ve Asuriler bu dini ilk benimseyenler oldular.

Son derece açık birşeydir ki, Asuri halkının bir azınlık olarak oluşumunda devletten çok, dini kurumların, Hristiyan kilisesinin rolü olmuştur. Kendi devletlerinden ve dünyevi bir liderlikten yoksun olan Asurileri kilise ve papalık kurumu birleştirdi. Bu halkın tarihi o günden bu yana, Asuri kilisesinin tarihi ile sıkı sıkıya bağlıdır. O dönemin koşullarına bağlı olarak Hristiyanlık Asuri halkının etnik birliğinin pekiştirilmesi üzerinde olumlu bir rol oynadı.

Hristiyanlık 4. Yüzyıl başlarından itibaren giderek Bizans İmparatorluğu sınırları içinde resmi dine dönüştü. Asurilerin ülkesi de Bizans'ın sınırları içinde kalmakta idi. Ancak bu da, Asuri azınlığı üzerindeki ulusal, toplumsal ve ekonomik baskıları kaldırmış olmadı. Ağır vergilerden bunalan Asuriler, Ortodoks Bizans kilisesine karşı birçok kez, çeşitli biçimler altında ayaklandılar: Nesturi ayaklanması (5. yüzyıl), Monofizitizm (Yakubilik, 6. yüzyıl), Maronilik (7. yüzyıl). Asuriler 16. yüzyılda Asuri-Geldani kilisesini kurdular ve Roma Katolik kilisesi ile birlik oluşturdular. Daha sonra Katolik kilisesini de kurdular.

Tüm bunlar ve diğer ayrıştırıcı dini hareketler nedeniyle, Asurilerin etnik bilinci giderek dini bir renk kazandı ve onlar, hangi dini gruba ait iseler kendilerini öyle adlandırmaya başladılar: Nestori, Yakobi, Maroni, Geldani, Katolik, Süryani gibi. Diğer halklar da Asurilerden söz ettikleri zaman bu adları kullanmaktadırlar.

Asuri dilinin Suriye'de geniş biçimde konuşulan bir lehçesi, hristiyanlığın propagandası için yaygın olarak kullanılmıştı. Bu nedenle din değiştirip Hristiyan olan kişiler "Süryani" olarak adlandırılır oldular. Irak Asurileri bugün de bu adı (Süryan-Surya) tüm Hristiyanlar için kullanmaktadırlar.

Günümüzün Asurileri eski bir tarih ve kültürün mirasçılarıdır. İlk bilimsel kütüphanecilik sistemi ve ilk halk kütüphanesi Asurya da görüldü ve kral Asurbanipal tarafından oluşturuldu. Asuri başkentinde kurulan bu kütüphanede binlerce kil tablet yerliyordu. Asuriler burada, kendilerinin ve komşu ülkelerin tarihini anlatan birçok tarihi kroniği, vakayinameyi ve bunun yanısıra kıralların listesini gösteren eserleri biraraya getirmişlerdi.

Asuri çivi yazısı, insanoglu tarafından bulunan ilk yazı sistemi idi. Asuriler ansiklopediler, Asuri ve Sümer dili sözlüğü ile okuma parçalarından oluşan kitaplar meydana getirmişlerdi. Bu halkın felsefesi birçok edebi ve mitolojik eserde kendini gösteriyordu. Gelişmesinin güçlü dönemlerinde Asuri İmparatorluğu birçok başka ülkeyi ve halkı sınırları içine almıştı. Böylesine geniş bir imparatorluğun denetimi için güçlü bir orduya ihtiyaç vardı, ve bulunan tarihi kanıtlar gösteriyor ki, Asuruların 400 bin kişilik bir ordusu vardı. Bu orduda yaya, suvari, savaş arabaları ve mühendis birlikleri geniş bir şekilde kullanılıyordu. Bunun yanısıra, ateş telgrafı (Hükümdar Yolu üzerinde yakılan ateşler) bu ülkede yaygın biçimde başvurulan bir yöntemdi. Bu telgraf sistemi, tehlikeye, düşman saldırılarına veya başka türden önemli olaylara ilişkin haberlerin biran önce Ninova'ya ulaşmasını sağlardı. Bunun yanısıra, haberlerin iletilmesi için yol boylarında postahaneler yapılmıştı ki buralarda dinlenmiş atlar, ulaklar ve arabalar harekete hazır beklerdi.

Asurilerde tıp da ileri derecede bir gelişme göstermişti. Asuri doktorlar göz üzerindeki perdeyi ve tümörleri almayı, kırık ve çıkıkları iyileştirmeyi ve kafa kemiklerini testere ile açmayı biliyorlardı. Asaya sarılan yılan Asurilerde tıbbın işareti idi.

Orta Çağda Asuriler, Hristiyanlığı ve kültürü Orta Asya'da, Moğolistan'da, Çin'de ve Hindistan'da yaymada ve böylece Doğu ve Avrupa arasında bağlar kurulmasında önemli bir rol oynadılar. Orta Çağ'da Asuriler arasında birçok ünlü yazar, şair, teolog, filozof, fizikçi ve matematikçi yetişti.

Asuriler özgürlük ve bağımsızlık için birçok kez ayaklandılar ve savaştılar. Yakın dönemde —özellikle 1914-18 yıllarında— Asuriler Osmanlı İmparatorluğu'na karşı birçok kez kitlesel olarak ayaklandılar ki bu onlara yarım

(Devamı 15. sayfada)

KİMİN SESİ?

(Baştarafı 2. sayfada)

ni arttırdı. O, güncel politik gelişmeler hakkında yol gösterici oldu. D.KOMKAR, bir taraftan sömürgeci burjuvazinin halkımıza yönelik barbarlıklarını, zulmünü sergilerken, diğer taraftan da yaşadığımız ülkedeki Kürdistanlıların sorunlarına sahip çıktı. Çözümü için yollar aradı. Örneğin F.Almanya ve Batıberlin'de yaşayan 350 bin Kürdistanlı için "Ana dilde ders, Radyo ve TV'de yayın, sosyal danışmanlık" gibi KOMKAR'ın istemleri, D. KOMKAR vasıtasıyla kitleye ulaştırılmaya çalışıldı ve geniş bir destek buldu.

Bir yayın organının başarısı, O'nun kitleler tarafından aranması, okunması, ile ölçülür. Aynı şekilde örgütlenmiş kesimlerin tavırları da, büyük bir önem taşımaktadır. Tüm bunlara baktığımızda, Dengê KOMKAR'ın bu çerçevede bir yayın olduğunu abartmadan söyleyebiliriz.

Dengê KOMKAR aynı zamanda kolektif bir örgütleyici ve eğitici bir araç olmuştur. Hiç kuşkusuz bu ideolojinin güçlüğünden kaynaklanmakta. Bu güçlü ideolojinin kitleler içinde daha köklü, daha geniş dal budak salması kaçınılmazdır. Bunun içinde yayın dağıtımını önemli olduğu gibi hepimize önemli görevler düşmektedir. Bu görevin ne kadar kutsal olduğunu sanıyorum anlatmama gerek yok.

D.KOMKAR, Kürt hakının dilinin, kültürünün, gelişmesi yolunda önemli yayınlar yaptı. "Kürtçe Dil Dersleri" kendi ana dilimizin dilbilgisi kurallarını öğrenmede büyük yardımcı oldu. Yine Kürtçe yazıların yazılması, Kürt dilinin gelişmesi için de büyük çabaları oldu. Ve şunu alçak gönüllükle söyleyebilirim ki, bugün artık siyasi yazıları da kendi ana dilimizle okuyup yazabiliyoruz. Bunda D. KOMKAR'ın katkısı küçümsenemez.

Yabancıların, gençlerin, sorunları gazetemizde sık sık işlenen konulardan biri. Ne var ki, başarıdan bahsetmek tümüyle mümkün değil. Örneğin F.Almanya'da yaşayan kadınlarımızın, gençlerimizin sorunlarını irdeleyen bilimsel bir yazı henüz çıkmadı. Bunu ileri dönemlerde gerçekleştirmek gerektiği inancındayım.

D.KOMKAR'ın 100 sayıya ulaşması şu gerçeği bir kez daha bilince çıkarıyor: Kürdistanlı emekçiler, O'na sahip çıktılar. Ve bugüne kadar geliştirip yaşattılar. D.KOMKAR emekçilerimizin ulusal ve sınıfsal bilinç kazanmalarında etkili oldu. Newroz kutlanmalarından, grev alanlarına kadar uzanan bir yayın izledi. D.KOMKAR'ın ilk sayısını verdiği sevinci çoğumuz yaşadık. Onun içindir ki, "KOMKAR'ın Sesi", giderrek yüzlerin, binlerin sesi oldu..

GENÇLİK KAMPI

(Baştarafı 13. sayfada)

şizim döneminde 200 bin ilerici, demokrat ve sosyalistin katıldığı Sachsenhausen toplama kampına gidildi. Nazilerin vahşetini gösteren dökümanlarla, film seyredildi. Aynı bir gün ise, Demokratik Almanya'nın Başkenti Berlin'de düzenlenen bir sergiyi gezdik. Orada DAC'nin bilim ve teknik alanındaki gelişmelerini izledik.

Uluslararası Gençlik Kampı'nda, spor çalışmalarına da katıldık. 100 metre koşusuyla, tenis turnuvasında iki arkadaşımız ikinciliği kazanıp hediyeler aldılar.

Kürt, Alman ve diğer halklardan gençler, iki haftayı politik tartışma, kardeşçe ve dayanışmacı bir atmosfer içinde geçirdiler. Ve "Yaşasın ilerici gençliğin mücadelesi, yaşasın uluslararası dayanışma!" ortak şiar oldu.

KAVGAYA SELAM

(Baştarafı 2. sayfada)

KAR'ın sayfaları arasında gördüm ve tekrar tekrar okudum. İğne ile kuyu kazarcasına, sabırlı, kararlı ve özverili çalışmalar yapıldığını söylersem, hiç de abartma yapmış olmayacağım kanısındayım. Kiminle birlikte, kime karşı, ne için? Dost kimdir, düşman kimdir? Ne ile kime karşı, nasıl kavgaya verilir? İşte D.KOMKAR bunları bilince çıkarmıştır. Doğruyu dün söyledik, bugün de söylüyoruz, yarın da söyleyeceğiz.

D.KOMKAR'ın dizilmesinden dağıtımına kadar emeği geçen, destek veren tüm KOMKAR'lı üye ve sempatanlara yürekten teşekkür etmek istiyorum.

Arkadaşlar, biz bu kavgaya girerken, korkuyu-cesarete, ölümü-yaşama teslim aldık. Ali Hoca'mız, Hüseyin Ali'miz yüreğimizde, belleğimizde, kavgamızda yaşıyorlar. Daha güçlü bir KOMKAR, daha güçlü bir D.KOMKAR yaratmak onları yaşatmaktır. Çünkü onlar bunun için mücadele ettiler, çünkü onlar bunun için kavgaya girdiler. Biz bu sancağı daha da yükselteceğiz. D.KOMKAR'ın güneşi halkımızın özgürlüğüne işiyacak, çarkı dönecektir. Ne yığınlık, ne macera, yaşasın devrimci mücadelemiz..

BİR SİLAH

(Baştarafı 2. sayfada)

gelişmelerden; barış, silahsızlanma, ulusal kurtuluş mücadelelerinden haberdar ediyor. Ülkemizdeki gelişmeleri politik yorumlarıyla sunuyor.

D. KOMKAR, zorunlu bir ihtiyaçtan doğmuştur. Yıllardan beridir Avrupa'da çalışan Kürdistanlı işçi ve emekçiler, onların aileleri, KOMKAR'ın ve O'nun yayın organı Dengê KOMKAR'ın maddi temelini oluşturmaktadırlar.

D. KOMKAR, her ne kadar yurtdışındaki demokratik bir örgütün yayın organıysa da aynı zamanda o, elimizde

sömürgecilere, faşistlere, işçi sınıfının azıllı düşmanlarına karşı mücadelemizde; dilimizi ve kültürümüzü geliştirmede; halkımızın mücadelesine destek sağlamada da bir silahtır. Bütün bunlardan dolayı sömürgecilerin ve onların uşaklarının korkulu rüyasıdır.

Bugün KOMKAR etrafında toplanmak, kenetlenmek, onu güçlendirmek, yurtseverim diyen herkesin görevidir.

KOMKAR'ı güçlendirmek için ileri!

-Yaşasın D.KOMKAR'ın 100. sayısı, yaşasın KOMKAR!

ASURİLERİN TARİHİ

(Baştarafı 14. sayfada)

milyonu aşkın bir kayba mal oldu.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, Asuri kurtuluş hareketi üzerinde büyük bir etki yaptı, ulusların kendi kaderini tayin hakkı, bağımsızlık ve egemenlik düşüncesini ona aşıladı.

Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaş'tan zaferle çıkması da ulusal kurtuluş hareketleri üzerinde büyük bir etki yaptı ve Asuri hareketi de bundan etkilendi. Asuriler 1945 yılında, İran'da yaşayan Azerbaycanlıların ve Kürtlerin otonomi için verdikleri mücadeleyi desteklediler. Asuriler bu mücadelede yer aldılar ve kendileri için de kültürel haklar, okullarda Asurice öğrenim, kendi dillerinde kitap, gazete ve dergi basımının sağlanmasını istediler. Savaş sonrası dönemde Asuri ulusal kurtuluş mücadelesinin belirleyici özelliği, onun, özgürlük ve kurtuluş için, Ortadoğu'daki halkların mücadelesiyle birlik ve dayanışmayı pekiştirmiş olmasıdır.

Asuri halkının çetin tarihi canlı biçimde gösteriyor ki, bu halkın dünya kapitalist sistemi içindeki ezilmişliği, oradan oraya savrulması, emperyalist soyguncuların aldatmalarından kaynaklanıyor. Böylesine eski ve zengin bir kültürün sahibi olan bir ulusun, bugün Ortadoğu'da "istenmeyen" bir halk haline dönüşmüş olması, bu bölgedeki ülkelerin şoven çevrelerinin, sömürgecilik ve yeni sömürgecilik tarihinde hep bir utanç sayfası olarak kalacaktır.

Bugün Sovyetler Birliği'nde yaşayan Asurilerin durumu, ulusal sorunun çözümü konusunda iyi bir örnektir. Sovyetler Birliği'ndeki tüm öteki etnik gruplar gibi Asuriler de toplumsal, ekonomik, politik ve ruhsal alanda hızlı bir gelişme içindedirler. Onlar, tüm Sovyet halkıyla birlikte sosyal gelişmenin üst bir derecesine ulaşmış olmanın gurur duyuyorlar. Asuriler arasında halk temsilcileri, devlet ve Parti kadroları, sendika ve komsomol temsilcileri var. Büyük Yurtsever Savaş'ın çetin günlerinde, Asuriler de Sovyet anayurdunun diğer hakları ile birlikte Alman faşizmine karşı omuz omuza savaştılar. 2. Dünya Savaşı öncesindeki bir sayıma göre Sovyetler Birliği'nde 20 bin Asuri yaşamakta idi ve bunlardan 2 bin kadarı savaşta yer aldı. Onlardan ikisini Sovyetler Birliği Kahramanı nişanı verildi.

Sovyetler Birliği'nde, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin Leninist politikası sayesinde, Asuriler de, bu ülkede yaşayan büyük ya da küçük tüm etnik gruplar gibi, eşitlik ilkelere uygun olarak tüm hak ve özgürlüklere sahiptirler ve yaşamlarından memnundurlar.

12 EYLÜL FAŞİZMİNE KARŞI MÜCADELEDE DENGÊ KOMKAR

Dengê KOMKAR'ın 100. sayıya ulaşmış olması sevindirici ve gurur vericidir. Başka halkların tarihinde aylık bir yayının bu sayıya ulaşmış olması fazla önemli olmayabilir, hatta küçük bir adım sayılabilir. Ama varlığı inkar edilen, dil ve kültürü baskı altında tutulan, 20. yüzyılın sonuna yaklaşırken hâlâ en küçük bir kültürel ve sanatsal faaliyette bile bulunmasına izin verilmeyen Kürt halkı bakımından, bunun taşıdığı anlam büyüktür. Yurtdışında da olsa bir işçi örgütümüzün yayın organının kazandığı bu başarıyla haklı olarak övünürüz.

100. sayıya ulaşmak elbet, en başta Dengê KOMKAR'ın izlediği sağlam ve tutarlı yayın politikasının sonucudur. İzlenen bu politika sayesinde ki o, kısa zamanda işçi ve aydınlarımızın arayıp okuduğu, sahip çıktığı bir gazete durumuna geldi. Yine Dengê KOMKAR'ın yayın yaşamında kendisini dar bir çerçeveye hapsedmemiş olması, kitlelerin gereksinime duyduğu, ilgilendiği değişik alanları içeren bir yayın çizgisi tutturmuş olması da onun sağladığı başarının bir nedenidir. Kitlelerin karşı karşıya bulunduğu ekonomik ve sosyal sorunlar, işsizlik, yabancı düşmanlığı, barışı tehdit edici çabalar, değişik ülkelerde sürmekte olan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri ile bunların yüzüze bulunduğu güçlükler, kitle eylemleri, Kürt dili ve kültürünün geliştirilmesi gibi konular, yayın hayatına başladığı günden itibaren onun sayfalarında geniş biçimde yer aldı, alıyor.

12 Eylül 1980 günü, Türkiye'de yönetim faşist cuntanın eline geçince doğal olarak okunur ucu bu kez ona yöneltildi.

Dengê KOMKAR, her şeyden önce cuntanın işbaşına geldiği ilk

dönemde bazı çevrelerde görülen belirsizliklere düşmedi, onun niteliğini doğru teşhis etmede tereddüt göstermedi. Darbeden hemen sonra çıkan ilk sayısında Dengê KOMKAR'ın kapak başlığı "Faşist Cunta Defol" şeklindedir. (Ekim 1980, Sayı 21)

Ancak Dengê KOMKAR, sadece cuntanın niteliğini doğru belirlemekle de kalmadı. O, bir yandan sol ve ilerici çevrelerde bu konuya ilişkin olarak sürdürülmekte olan tartışmalara aktif biçimde katılırken, bir yandan da cuntaya karşı mücadelenin sorunları, ilerici ve demokratik çevrelere düşen görevler konusunda görüşlerini en açık biçimde dile getirdi, sağlıklı bir hat tuttu. 21. sayıda yayınlanan "Faşist Diktatörlük De Çökecektir", 22, 24 ve 25. sayılarda sırasıyla yer alan "Faşist Cuntanın Maskesini Düşürelim", "Güçbirliği Önündeki Engelleri Aşalım", "Güç Günleri Aşmak İçin" gibi yol gösterici temel yazı ve röportajlar Dengê KOMKAR'ın bu tutumunun o dönemdeki örnekleridir.

Dengê KOMKAR, daha ilk günden itibaren faşist cuntayı defetmenin en önemli koşullarından bir tanesinin, onu içeride ve dışarda teşhir ve tecrit etmek olduğunun bilinciyle hareket etti. Bu nedenle ki 12 Eylül 1980'den bu yana Dengê KOMKAR, faşist rejimin teşhir çalışmalarına bir an olsun ara vermiş değil. Generallerin yalan ve demagojilerini etkisiz kılmak, onların ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda attıkları her adımın tümüyle yerli ve yabancı tekelci sermaye çevrelerinin çıkarlarına uygun, geniş halk yığınlarının kine ise ters düştüğünü göz önüne sermek, Kürt ulusuna karşı izlenen Hitlervari ırkçı zulüm politikasını açığa çıkarmak, anti faşist müca-

delenin başarıya ulaşması için gerekliydi ve Dengê KOMKAR bu görevi gereği gibi yerine getirmek amacıyla olanaklarını seferber etti. O, bu konuda okuyucusu ile de oldukça canlı bir diyalog kurdu. Bu dönemde, Dengê KOMKAR'ın çok sayıda okuyucusu kendiliğinden gazetenin gönüllü muhabiri olma görevini üstlendi. Onlar, faşist cuntanın eylemleri ile ilgili olarak kamuoyuna bilgi vermek için haber topladılar, mektuplar yazdılar. Bu, aynı zamanda gazeteyi çıkaranlara güç ve moral verdi, gazetenin kitleyle bağlarını güçlendirdi.

Dengê KOMKAR, faşizme karşı mücadelede en geniş güçlerin birliğini daima ön planda tuttu, bu doğrultuda bıkmıyıp usanmadan çaba harcadı. Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı ilerici ve demokratik güçlerin cuntaya karşı gösterdiği etkinlikleri, onların eylemlerini kitleye ulaştırdı. Yürüyüşler, mitingler, açık grevleri, Newroz geceleri, değişik türden protestolar, uluslararası kamuoyu nezdinde yapılan çalışmalar, her zaman onun sayfalarında genişçe yer aldı. Dengê KOMKAR, aynı zamanda demokratik güçlerin durumunu da irdeledi, mevcut hataları, zaafı en açık biçimde ortaya koydu. Ama o bunu yaparken asla karamsarlık yayma yoluna sapmadı, devrimci moral ve coşku-yu yüksek tutmaya özen gösterdi.

Dengê KOMKAR bu süreçte aranan veya faşizmin zıندانlarında bulunanlarla; onların aileleriyle dayanışma içerisinde oldu, onlara maddi ve moral açıdan destek sağlamak amacıyla çaba harcadı.

İşte 100. sayıyı çıkarırken öteki başarılı yayın çalışmalarının yanı sıra, Dengê KOMKAR'ı ayrıca bir de 12 Eylül faşizmine karşı yürüttüğü bu enerjik ve kararlı mücadelesi nedeniyle kutlamak gerekir.

Mercên aboneti : 6 Mehi 10 DM, salı 20 DM
Abone Şartları : 6 Aylık 10 DM, yıllık 20 DM

Hesap No : Postchekamt Frankfurt
Konto-Nr. : 405767—606

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên
Kurdistan li Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35-37
Elmanya Federal
Berpırsiyar : A. SAYDAM

IMPRESSUM
Herausgeber KOMKAR
Föderation der Arbeitervereine
aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur:
A. SAYDAM
Druck: Eigendruck